

2010 йил – Баркамол авлод йили

ЁШЛАР – КЕЛАЖАТИМИЗ ЭГАЛАРИ

(Давоми. Бошланчи 1-бетда). Мактаб директорининг маданий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари Насиба Ёкубова маърузачига миннатдорлик билдирар экан, бундай тадбирлар ўқувчиларнинг ҳуқуқий маданиятини юксалтириши билан бирга улар билиб-билмай жиноят қўчасига кириб қолишининг олдини олади, деб таъкидлади.

ган спорт ва ҳунармандчилик тўғрисида қўшниқларнинг аҳамияти ҳақида ҳам фикр юритишди. Мактаб директори ўринбосари Бибиноним Зокирова эса ҳар бир ўқувчи тартиб-интизомга қатъий риоя қилиши, дарсларни қолдирмасдан пухта ўзлаштириши, ота-онаси ва устозларнинг паҳл-насихатларига кулоқ тутиши лозимлигини ўқитди.

ди ҳамда катта ҳаёт оstonасида турган ёшларни бу борада огоҳликка чақирди. Тадбирда ўқувчилар ўзларини қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб олишди.

С. ШАМСИДИНОВ.

Шайхонтоҳур туманидаги 180-мактабда бўлиб ўтган учрашув кўтаринки руҳда ўтди. Унда республика ИИВ Академияси Фуқаролик ҳуқуқи фанлари кафедраси бошлиғи, майор Ойбек Камалов ва бошқиб ўринбосари, майор Олим Ниятовлар юқорида тилга олинган мавзуда маъруза ўқиди. Нотиқлар асосий эътиборни гиеҳвандлик ва ичкиликбозлик таъсирида келиб чиқаётган кўнгилсиз ҳолатларга қаратиб, соғлом турмуш тарзини қарор топтириш омилига таъкид қилди. Мамлакатимизда ёшлар таълим олиши, касб-ҳунар ўрганиши, баркамол бўлиб камол топиши учун барча шарт-шароитлар яратилгани, бундай имкониятдан унумли фойдаланиш зарурлигини айтиб ўтди.

Республика ИИВ ИХҚ ва ЮТБ матбуот маркази бошлиғи, лейтенант Зоҳид Каримов Миробод туманидаги 94-мактабга ташриф буюрди. Нотиқ ўз маърузасида йилгиланлар эътиборини ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари томонидан воға етмаганлар масалаларига маъсۇл бўлган вазирилик ва идоралар билан ҳамкорликда болалар ўртасидаги каровсизлик, назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш борасида амалга оширилаётган ишларга қарат-

ди ҳамда катта ҳаёт оstonасида турган ёшларни бу борада огоҳликка чақирди. Тадбирда ўқувчилар ўзларини қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб олишди.

мани ИИВ ХООБ бошлиғи, подполковник Алишер Абдуғаппоров, «Навбахор» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Ҳабибулло Ҳудойбердиев, мактаб директорининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари Барно Тулягановалар сўзга чиқди. Жўнли мулоқот тарзида ўтган йилгида ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказишда ҳуқуқ-тартибот идоралари, жамоат ташкилотлари ва мактаблар ўртасидаги ҳамкорлик, милиция таянч пунктлари қошида

ташқил этилаётган спорт тўғрисида, кичик бизнес шохобчалари хусусида гап борди. Нотиқлар ўқувчиларни юқорида қайд этиб ўтилган жамиятимизга ёт иллатларга нисбатан муросасиз бўлишга даъват этишди.

Ф. ХОЛИҚУЛОВ.

Ёшлар миллатимиз келажаги, Ватанимиз фахри бўлмоғи лозим. Шунинг учун уларни болалигидан турли ёт иллатлардан огоҳ этиш мақсадида турли тадбирлар, дара сўхбатлари ўтказиб борилапти. Республика ИИВ ИХҚ ва ЮТБ катта инспектори, юридик фанлар номзоди, подполковник Дилшод Каримов Мирзо Уллубек туманидаги 142-мактаб ўқувчилари билан учрашди. Тадбирда 150 нафардан ортиқ ўғил-қизлар иштирок этди.

Маърузачи ёш авлод ичкиликбозлик, гиеҳвандлик, диний экстремизм каби жирканч иллатлар ботқоғига ботиб қолмаслиги учун доимо ҳушёр бўлиши лозимлигини ўқитиб ўтди. Соғлом турмуш тарзига амал қилаётган, фикри тиниқ, дунёқарашини теран ёшлар диний экстремизм, терроризм, «оммавий маданият» каби ёт таъсирларнинг асл мақсадини англаган ҳолда иш қўради. Бундай иллатларга қарши курашиш учун аъло боҳоларга ўқиб, касб-ҳунар эгаллаб боради, ўзи ва теварагидаги тенгдошларини доимо ҳушёрликка чақиради, – дея таъкидлади маърузачи.

Йилги охирида мактаб директори Инна Ли сўз олиб, бу таби тадбирлар ўқувчиларни огоҳликка чақиради, дунёқарашини шакллантириб боришини алоҳида таъкидлади.

Г. АВАЗОВА. Шавкат ҚАҲҚОРОВ олган суратлар.

БУЮК АДИБНИНГ БОҚИЙ СИЙМОСИ

(Давоми. Бошланчи 1-бетда). Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х.Султонов куйидагиларни алоҳида таъкидлади:

Президентимиз Исло Каримовнинг «Юксак маънавият – энгилмас куч», «Адабиётга эътибор – маънавиятга, келажакка эътибор» асарларида адабиётнинг, соҳа вакилларининг жамиятимиздаги ўрни ва таъсирига юксак баҳо берилган. Юртбошимиз ўзининг бетакрор ижоди ва улкан жамоат арбоби сифатидаги фаолияти билан халқимизнинг маънавий юксалишига катта ҳисса қўшган Ойбекнинг ёрқин хотирасига ҳамиша алоҳида ҳурмат ва эътибор билан қараб келаятгани жамоатчилигимизга, айниқса, адабиёт аҳлига яхши маълум. Давлатимиз раҳбарининг фармонида биноан 2001 йилда улуг адибимиз «Буюк хизматлари учун» ордени билан тақдирлангани, Президентимизнинг «Адабиётга эътибор – маънавиятга, келажакка эътибор» асаридега «Биз шоир деганда, аввало, Алишер Навоийдек беназир зотларни, ёзувчи деганда, Абдулла Қодирий, Ойбек сингари ўз халқи учун нафақат ноёб истеъдоди, айна пайтда бутун ҳаётини бағишлаган буюк ва мўътабар инсонларни тасаввур этамиз», деб Ойбек сиймосига улкан эҳтиром кўрсатгани ҳам шундан далолатдир.

Ойбек ҳайкалини барпо этиш ва уни Алишер Навоий бобомиз номи билан аталадиган Миллий боғ худудидеги хиёбонга ўрнатиш ташаббускори ҳам Президентимиз бўлди. Исло Каримов ўз асарларида бобоқалонимиз Алишер Навоий сиймосини биз учун бадий услудда тирилтириб берган Ойбекнинг шайхсияти ҳақида ўзининг самимий фикрларини билдирган. Ойбекнинг том-том асарлари билан адабиётимиз ривожига катта ҳисса қўшган. Албатта, бу асарларнинг орасида шеърин, насрий, илмий, тарихий, публицистик жанрдаги асарлар кўп. Лекин шуларнинг ҳаммасини ҳисобга олганда ҳам, биргина «Навоий» романининг ўзи билан ҳам Ойбек халқимиз, миллатимиз маънавиятида беқиёс ўрин тутди. Шу маънода Ойбек буюк ўзбек адиби, мумтоз адиб, деб таъкидлади Юртбошимиз.

Ойбекка хос бўлган кучли иймон-эътиқод, буюк куч-салоҳият, ўқтамлик, неқбинлик, бағрикенглик ва ҳақўйлик Ўзбекистон халқ расоми, ҳайкалтарош Равшан Миртожиёв ишлаган ҳайкалда ўзининг ёрқин ифодасини топган. Юртбошимиз ҳайкални ишлаш жараёнида уни Алишер Навоий сиймоси билан руҳан боғлаш зарурлиги ҳақида ҳам фикр билдирган эди. Ана шу гоё асосида яратилган ҳайкалда Ойбек қўлида Алишер Навоий девонини ушлаб, ўткир нигоҳи билан улуг бобомиз ҳайкалига қараб турибди. Бу нигоҳ нафақат Ойбекнинг нигоҳи, айна пайтда эзгуликка, илм-маърифатга чанқоқ ёшларимизнинг, бутун халқимизнинг нигоҳи бўлиб туолади.

Адабиётшунос Шухрат Ризаев, академик Азиз Қайумов, «Шарқ юлдузи» журнали бош муҳаррири вазирасини бажарувчи Улугбек Ҳамдам Президентимиз Исло Каримов раҳнамолигида ҳаётимизнинг барча жабҳаларида изчиллик билан амалга оширилаётган ислохотлар жараёнида халқимиз, айниқса, ёш авлод маънавиятини янада юксалтириш, фарзандларимизни миллий қадрият ва аъналаримиз руҳида, бугунги замон талабларига ҳар жиҳатдан жавоб бера оладиган баркамол инсонлар этиб воға етказиш масаласига алоҳида эътибор қаратилаётганини таъкидлади. Маънавият, адабиёт, санъат ва маданият ривожига, ижодкор зиёлилар, ёш шоир ва ёзувчилар учун зарур барча шарт-шароитларни яратиш, улар меҳнатини муносиб рағбатлантириш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар бунинг ёрқин далилидир.

Маросимда сўз олган Ойбекнинг жияни Муҳаббат Тوشмухамедова Ойбек хотирасига кўрсатилаётган бу юксак эҳтиром учун адибнинг оила аъзолари, қариндошлари ва яқинлари номидан Президентимиз Исло Каримовга самимий миннатдорлик изҳор этди.

Таъдбир иштирокчилари Ойбек ҳайкали пойига гуллар қўйдилар. Эндиликда адабимиз илос ёшлар, руҳан ҳамнафас бўлиб яшаган бобоқалонимиз Алишер Навоий номи билан юртилвчи серфайз боғда ўрнатилган ёт ёдгорлик пойи ҳам табаруқ қадам-қадам айланадиган шубҳа йўқ.

Таъдбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А.Орипов, Ташкент шаҳар ҳокими А.Тўхтаев иштирок этди.

Олим ТўРАҚУЛОВ, Ўза муҳбири.

«ПАХТА – 2010»

Маълумки, ҳар йили республикамиз кишлоқ ҳўжалигининг етакчи тармоғи ҳисобланган пахтачиликни ривожлантириш ва сифатли пахта хомашёсини кўпайтириш юзасидан бир қатор чора-тадбирлар амалга ошириб келинади. Сирасини айтганда, бу соҳада мамлакатимиз пахтакорлари ва пахтачилик саноати тармоқлари бир қадар юқори натижаларга эришмоқда. Бу йил даладарда етиштирилган мўл пахта ҳосили фикримизнинг далили бўла олади. Албатта, ана шу ҳосилни ёнгинлардан асраш юзасидан кўпгина тадбирлар амалга ошириляпти. Чунки пахта халқимиз меҳнати билан бунёд этилган ва мамлакат иқтисодий раванқида муҳим аҳамиятга эга бўлган бебаҳо хомашё ҳисобланади.

БАРЧАМИЗ МАСЪУЛМИЗ

Пахта йиғим-теримига тайёргарликнинг бориши ва ёнгинларга олиб келувчи ҳолатларни бартараф этиш мақсадида республикамиздаги пахта тазалаш корхоналари ҳамда пахта қабул қилиш пунктларининг ёнгинга қарши ҳолати тўлиқ ва мониторинг тарихисида текшириб чиқилди. Ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва қабул қилиш пунктларига ўз вақтида ташиб олиниши жараёнида ёнгин хавфсизлиги қоида талабларига қатъий амал қилиниши зарур. Бу вазифа ҳар бир деҳқон-фермер ҳамда ширкат ҳўжалиги, пахта хомашёсини қабул қилиш ва қайта ишлаш корхоналарида ёнгин хавфсизлиги қоидалари амалиётига маъсўл этиб тайинланган ҳамда махсус йўриқномадан ўтган кишилар зиммасига юклатилган бўлиши, улар эса ўз навбатида барча жараёни назорат қилиб боришлари лозим.

ражасини пасаитириш мақсадида гарамлар остидан махсус туннеллар ўтказилади. Ҳозирги пайтда қўлгина пахта қайта ишлаш корхоналарида бу тадбир ишчилар томонидан амалга ошириляпти, махсус туннел қазувчи машиналар мавжуд. Туннелдан чиқарилган пахта махсуслотти бунтларнинг ёнида ёйилиб, ёнгинга қарши оралик масофа қисқаради. Бу эса мабодо ёнгин келиб чиқса тез тарқалишига олиб келиши, машина қозқиччалари ва айланма занжирлар бунт тағидида бетонга тегиб, учқун чиқариши эҳтимоли борлигини ёддан чиқармаслик лозим.

Шунингдек, мавсум пайтида пахта ташини транспортларидан унумли ва безарар фойдаланишни йўлга қўйиш лозим. Узлуксиз фойдаланилган транспортёрдан электр учқунни чиқариб ва пахта толарини алангалатиб, атрофга ёнгин тарқалишига олиб келиши мумкин. Механизмларнинг қизиб кетиши толарга таъсир этмай қолмаслиги ва бу кўнгилсиз ҳолатларга олиб келишини ёдда тутиш зарур.

Пахта гарамлари ва умуман пахта хомашёсини қабул қилиш, қайта ишлаш жойларида очик олов, электр сим ўтказгичлари, носоз техник қуримла ва ёритиш асбоб-ускуналаридан фойдаланиш мумкин эмас. Масалан, пахта гарамларини титишга мослаштирилган РБД механизмлари тишларининг учи (фреза қозқиччалари) тош қолдиқлари билан тўқнашиб, учқун чиқаришига олиб келади. Бунинг натижасида кичкинагина учқун қанча меҳнат эвазига бунёд этилган пахта гарамини санокли даққалар инчида аланга остиде қолдириши мумкин.

Пахта – халқимиз меҳнатининг махсули. У бойлигимиз, иқтисодий раванқимиз омилдир. Шундай экан, уни ёнгин офатларидан асрашга ҳисса қўиши юртимизда яшаётган ҳар бир фуқаронинг вазифаси бўлиб қолаверади.

Т. НАДЖИМОВ, ИИВ ЁХББ бошлиғи ўринбосари, полковник.

Саховат

БОЛАЛАРГА ҚУВОНЧ УЛАШИБ

«Бу муқаддас Ватанда азиздир инсон» деган эзгу гоё асосидаги байрам тадбири Жиззах шаҳридаги 29-Меҳрибонлик уйда ҳам бўлиб ўтди. Ушбу хайрия тадбири вилоят прокуратураси ва ички ишлар бошқармаси томонидан ташқил этилди.

Ўқилиш ва спортда ижобий натижаларга эришиб, Ватан олдидаги ишончли тўлиқ оқлашларини билдиришди.

Меҳрибонлик ўйи тарбияланувчиларини вилоят ҳокими С. Исмоилов ҳамда Ўзбекистон Қаҳрамони Парда Зиётовлар байрам билан қўтлар экан, уларнинг баркамол шахс бўлиб воға етишишлари, жамият ривожига муносиб ҳисса қўиладиган инсон бўлишларига ишонч билдирди. Таъдбирда сўзга чиққан тарбияланувчилар кўрсатилаётган бундай ғамхўрлик ва эътибордан чексиз миннатдор эканликларини изҳор қилишди.

Тўғриси, фарзандларимизнинг бугунги қувончини ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайди, – деди Меҳрибонлик ўйи директори Н. Тоғаев. – Вилоятимиз ҳомиляри томонидан 98 нафар тарбияланувчи учун 20 миллион сўмлик кийим-бош, ўқув қуроллари харид қилинди. Шунинг алоҳида айтиш керакки, вилоят ИИВ ЖҚ ва ТҚБ ходимлари бу ерда тарбияланувчилар билан тез-тез мулоқотда бўлиб туришади. Бундай учрашувларда гиеҳвандликнинг аянчли оқибатлари ва бошқа ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш маъзусида сўхбатлар уюштиришмоқда.

Баҳодир БЕГИМҚУЛОВ, Жиззах вилояти.

Суратда: тадбирдан лавҳа.

Фойдала машгулот

ТЕРГОВЧИЛАР ТАЖРИБА АЛМАШИШДИ

Самарқанд вилояти ИИВ тергов бошқармасида шахар, туман ИИВ тергов тизимларидан 3 йилгача иш тажрибасига эга бўлган 45 нафар терговчи билан ўқув машгулотлари ўтказилди.

Унда Ўзбекистон Республикаси ЖПКнинг 364-моддаси 1-қисми, 2-бандига асосан ҳаракатдан тўхтайтилаётган жиноят ишларида учраётган камчиликлар, айбланувчиларнинг терговдан қочиб яширинишининг олдини олиш бўйича бажариш лозим бўлган чора-тадбирлар мавзусида вилоят ИИВ ЖҚ ва ТҚБ бўлим бошлиғи, подполковник Ф. Фафуров, тергов бошқармаси бўлими бошлиғи, подполковник А. Атамуратов, фирибгарлик, безорилик жиноятлари билан боғлиқ ишларни тергов қилиш амалиёти ва мазкур турдаги жиноятлар бўйича тергов бошқармаси бўлими бошлиқлари, майор У. Қурбонов, капитан И. Қурбонбевлар маъруза қилишиб, соҳадагиларнинг бу борадаги ютуқ ва муаммоларига батафсил тўхталишди.

Шунингдек, машгулотларда Самарқанд вилояти Судга оид тиббиёт экспертизаси бюроси экспертлари А. Умаров, М. Нормуродовлар ва вилоят адвокатлар палатаси раиси ўринбосари У. Панатовлар ҳам иштирок этишиб терговчилар билан мулоқотлар ўтказишиб, фикрлар алмашишди. Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Мустақилликнинг 19 йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисидаги қарори ижроси юзасидан шахар, туман ИИВ ларидаги профилактика инспекторлари, терговчилар иштирокида жойларда ва маҳалларда 60 га яқин учрашувлар ҳам ўтказилди. Аҳолига қонун доирасида тушунтиришлар берилди.

Раҳимжон ҲАМРОЕВ, подполковник, Самарқанд вилояти.

Болалик – бегуборлик, ўйинқароқлик, инсон умрининг энг қадрли ва унутилмас даври. Юртимизда камолга етаётган фарзандларимизнинг болалиғи бахтли ўтишини таъминлаш йўлида олиб борилаётган саъй-ҳаракатлар киши дилини қувонтиради. Мамлакатимиз ёшларига катта ишонч билдирилятганида ва уларнинг чуқур билим олишга, етуқ, комил инсон бўлиб ўлгайиши учун барча имкониятлар яратилаётганида ҳам катта ҳикмат бор. Айниқса, кам таъминланган оила фарзандлари, боқувчисини йўқотган ёки болалиқдан ногиронлар доимо ҳўкуматимиз эътиборида.

ҒАМХЎРЛИК НАМУНАСИ

Истиклолимизнинг 19 йиллик байрами нишонланаётган кунларда вилоят ИИВ томонидан амалга оширилаётган хайрли ишлар замирида ҳам айнан баркамол авлод тарбияси ва уларда эртанги кунга ишонч ҳиссини уйғотишдек эзгу гоё муҷассам. Қўтулгу сана кунлари хизмат вазирасини бажариш вақтида ҳалок бўлган 26 нафар ходимнинг оилаларига совға-саломлар улашилди. Вилоят марказидаги «Ширин» маданият саройида Кармана, Хатирчи, Навбахор туманларида яшовчи кам таъминланган оилалар фарзандлари учун ташқил этилган байрам тадбири ҳам ана шу ғамхўрликнинг яққол намунасидир.

Мазкур тадбирга жами 47 нафар ёшлар тақлиф этилди. Уни вилоят ИИВ бошлиғи ўринбосари, полковник Рашид Абдуллаев очар экан, мамлакатимизда ёш авлодини жиҳсонан ва маънан етуқ, соғлом шахс қилиб тарбиялашга энг долзарб вазибалардан бири деб қаралаётгани, Президентимиз Исло Каримов раҳнамолигида дунёда ҳеч кимдан кам бўлмайдиган баркамол авлодини воға етказишдек эзгу мақсадлар изчил амалга оширилаётганини таъкидлади. Шу кун иштирокчи ёшларга сов-

ға-саломлар топшириди, хатирчилик Умида Нуриддинова ҳамда карманалик Малика Нуриллаеваларга эса компьютер жамламаси совға қилинди. «Ширин» маданият саройи ҳўшовоз хонандалари ижросидаги дилтортар куй-қўшиқлар, «Истиқлол» халқ ракс дастаси раққоса қизларининг чиқишлари тадбирга файз киритди. Бир сўз билан айтганда, бу кун ёшларнинг болалик хотираларида яна бир унутилмас кун сифатида муҳрланиб қолди.

Абдуҳосин ЗИЁДИНОВ, лейтенант, Навоий вилояти.

МУРОЖААТЛАР ЭЪТИБОРСИЗ ҚОЛМАЙДИ

Йилнинг ўтган даврида Бекобод тумани ИИБга фуқаролар томонидан 520 та ариза тушди. Уларнинг бир қисмини уй-жой муҷароси, оилавий жанжаллар ташқил этади. Бир ҳовлига сиққан ақа-уқалар оилали ва бола-чақали бўлғач, сиғишмай қолишади. Яъни мерос талашиб, жанжаллашганлар ҳам бор. Ваколатимизда бўлган масалаларни икмини борича тезда ҳал этишга ҳаракат қилаётишди. Ҳуқуқий масалаларда тушунмай, ёрдам сўраб келганларга ҳам керакли маслаҳат берилляпти.

Айрим фуқаролар эса ўзларини қизиқтирган масала ёки муаммо юзасидан қайси идорага мурожаат этишни билишмайди. Уларга тушунтириб, тўғри йўл кўрсатиш ҳам бурчимиз ҳисобланади. Кишиларга ишончи яхши. Аммо кимга ишончи кераклигини ҳам билиш керак, албатта. Кейинги пайтда юз бераётган алдамчилик ҳолатлари бунга мисол бўла олади. Савдо-сотик билан шуғулланадиган тадбиркорлар, деҳқонлар насига, яъни сотиб кейин пулини олиш шартли билан тадбирларга мол бериб юбориб, кейин пулини ололмай юради. Яқинда мурожаат қилган К. Олимжон исмили бир тадбиркор бундан тўрт йил аввал салкам беш юз минг сўмлик молини бировага бериб юборган. Лекин у ханузгача қарзини қайтармаган. Афсуски, бундай ҳолат ягона эмас. Ҳеч бир гувоҳ ёки шартномасиз амалга оширилган бундай юзак келишувларнинг оқибатини муҳожама қилиш осон бўлмаяпти.

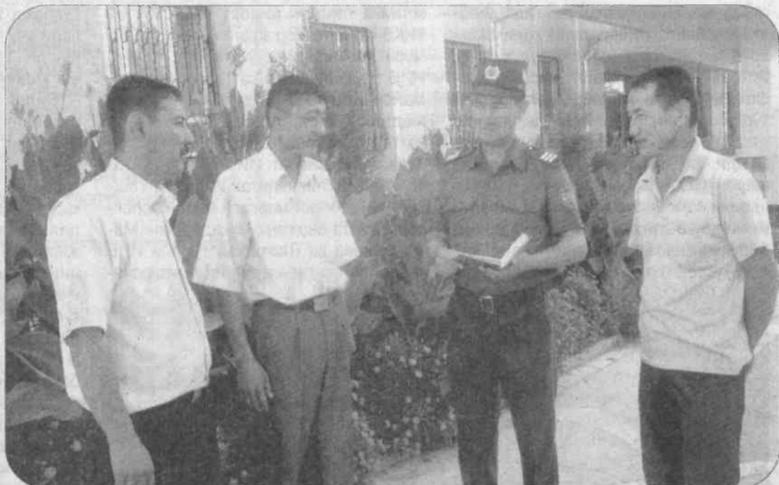
Инсон манфаатлари юқори даражага кўтарилган ҳозирги кунда ички ишлар идораларида фуқароларни қабул қилишга алоҳида эътибор берилляпти. Бунинг учун туман ИИВ бошқармасида фуқароларни қабул қилиш мақсадида алоҳида хона ажратилган. ИИВ раҳбарлари, мутахассислар қабул қилишади. Мурожаатларнинг асосий қисми, шу жойнинг ўзида ҳал этилаётганини айтиб ўтиш жоиз.

Абдали ЁРБОЕВ, майор, Ташкент вилояти.

Юксам мукофот соҳиблари

ОНА ДУОСИ ОЛИБ

Истиклолнинг буюк неъмат эканлигини Абдулла Гулманов Нукус автомобил йўллари техникумида ўқиган йиллари тўла тушуниб, уни юракдан хис қилди. Ҳарбий хизматдаги даври эса йигитни маънан ва жисмонан тоблади. Ўз олдига аниқ мақсадни қўйган ўғлининг қарори қатъийлигини сезган онаси:

Эл қорига ярашга бел боғлаганин отан кўрганида эди, хурсанд бўларди. У кишининг ушалмаган армонларини сен рўёбга чиқар, болам. Яхши хизмат қилиб, юртва муносиб ўлган бўл! - деб унга фотиҳа берди. Онанинг ишончи фарзандга янада улкан масъулият юклади. Ана шу масъулият хисси тест синовлари ва белгиланган топшириқларни бажаришида унга қувват ва далда бўлди.

ЎХБга қарашли Тахياتош шахар 1-ХЕХҚ ўт ўчирувчисиликдан бошлади. Инсон улғайиб, ихтимойи хайъта аралашиб кетар экан, аввало, ўз ўрнини билиши, фуқаролик борчи ва мажбуриятларини чуқур хис қилиши керак. Шундангина у кўзлаган мақсадга эришиб, хурмат топади. Ана шундай олижаноб фазилат ва хислатлар уни жамоада обрў-этибор топишига мустаҳкам замин яратди.

Мўйнок тумани Шега қўргони жойлашган нефть-газ изловчи компанияда содир бўлган ёнғин бамисоли аждардай ҳар томонга олов пур-

каб, тобора кўкка ўрларди. Бўғулаш жараёнида 200 атмосфера босимдан ортиқ нефть фавворасининг отилиб чиқиши ёнғинга сабаб бўлган эди. Жисмоний жиҳатдан етук сержант Абдулла Гулманов ўзи танлаган соҳанинг сир-асрларини нақадар кўнгил билан ўзлаштирилганини амалда исбот қилиб, олдинги сафларда туриб, ёнғинни бартараф этишда жамоадoshларига ўрнак бўлди. Олов тизгинини жиловлашда мардлик ва матонат намуналарини кўрсатди. Соҳа ходимларининг фидойилик замиридаги бу хизматлари натижасида

сани ямламай ютаётган олов ичидан кимдир ялт этиб ўтдида, мени ажал домидан олиб чиқди. Кейинчалик у сержант Абдулла Гулманов эканлигини билдим. Ватан, эл-юрт ва фуқаролар учун ўз жонини ҳам аямайдиган бундай ходимлар хамиша омон бўлсин, - дейди Сабит Молдабаев.

Мангитлик Бозоргул опа тўрт ўғил ва уч қизни бекам қўст тарбиялаб вояга етказди. Рўзгор юкни ёлғиз тортишга тўғри келса-да, тақдирнинг аччиқ қисматида тушкунликка тушмади. Аксинча, Фарзандларига меҳрини бериб, уларнинг қомил инсон бўлиб етишишлари учун ҳаракат қилди. Мустақиллигимизнинг 19 йиллик байрами онахон учун кўшалок байрамга айланди. Маҳалла аҳли, қариндош-уруғ онахонни кулгаш учун ташриф буюришди. Чунки мўтабар онахоннинг учинчи фарзанди - Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ ЎХБга қарашли Нукус шахрининг ёнғиндан муҳофазат қилувчи 1-ХЕХҚ катта йўриқчиси, сержант Абдулла Гулманов Президентимиз Фармонига кўра, «Жасорат» медали билан мукофотланган эди. Фарзанднинг эл ишончини қозониб, юксам эътирофи топиши ҳар бир она учун буюк бахтдир.

Дурдидой худойшукуров. Қорақалпоғистон Республикаси. Суратда: сержант Абдулла Гулманов хизмат пайтида.

САМАРҚАНДНИНГ ЖАСОРАТЛИ ФАРҲОДИ

Мустақиллигимизнинг 19 йиллиги арафасида Президентимиз Фармони билан тақдирланган орасида «Жасорат» медали соҳиб самарқандлик Фарход Абдирахимовнинг ҳам борлиги ҳамкасбларни қувонтириб юборди.

... Киш кечаларидан бири эди. Аста-секин қор ёғарди. Фарход навбатдаги вазифадан қайтаётганда бирдан «Сўғдиёна» боғи ёнида баланд овозда бахшлаётган бир гуруҳ йигитларни кўриб қолади. У машинасини тўхтади, кўчага чиқди. Уч нафар усмирлар айланмиб юрган йигит ва қизни кўрқитиб, уларга дўқ-пўписа қилаётганини кўради. Шундан сўнг уларнинг ёнига бориб нима бўлаётганини суради. Йигитлар эса эътибор бермай, ишини давом эттаверибди. Ушанда Самарқанд шахар ИИБ ЖҚ ва УЖҚБ катта тезкор вақили ўзини таништиришга мажбур бўлди ва йигитларга тарқалишни айтди. Ширақайф ёшлар ички ишлар идораси ходимининг сўзларига эътибор беришмади. Улар йигит ва қизни тунаб, воқеа жойидан қочишга ҳаракат қилди. Капитан Абдирахимовнинг уларни қандай бўлма-син ушлаб қолишдан бошқа йўли йўқ эди. Ахир, унинг кўз олдига жиноят содир бўлди. Учаласидан биттасининг қўлидан тўтиб қолди.

Жиноятчилар билан олишувда капитан Ф. Абдирахимов тан жадро ҳоҳати олганди. У касалхонада ётиб бироз даволанди... Бундай воқеалар ёш капитаннинг ҳаёт тажрибасида кўп бўлган. Оғир вазиятларда ўзи ҳақда ҳеч қачон ўйламайдиганлардан. Чунки осойишталик посбони касбини танлаган одам ўзини ҳар қадамда нима қилиб турганини яхши билади. Шунинг учун ҳам улар одамларга ҳавф туғдирилган жойга етиб боришди. Ўзларнинг вазифини бажаришда шарафлиқлар жуда оғир бўлади. Лекин улар мардлик ва жасорат кўрсатиб, ўзларининг жисмоний хислатларини ишга солиб бахтсизликка учраган одамларга ёрдамга келади.

Ички ишлар идоралари ходимлари орасида ўзи учун эмас, балки ўзгалар бахти, тинчлиги ва осойишталиги учун яшаётганлар жуда кўп. Капитан Абдирахимов ҳам ана шундайлардан бири. Уша кунчи у хизматдан чарчаб қайтаётганда. Агар у жаминга ҳуқуқбузарларнинг ёнидан ўтиб кетганида ҳеч қим уни айбламас эди. Лекин вижрдони ва офицерлик шаъни бунга йўл қўймади. Натихада ҳуқуқбузарлар қўлга олиниб, қочиб кетган учтаси ҳам кўп ўтмай ушланди. Уларнинг барчаси муқаддам судланганлар бўлиб чиқди.

Ф. Абдирахимов хали ёш, лекин ҳамкасблари орасида хурмат ва эҳтиромга эришди. Унинг меҳнатлари мамлакатимиз раҳбарияти томонидан муносиб баҳоланди.

Утган йили капитан Ф. Абдирахимов наркотик савдоси билан шуғулланувчиларни қўлга олишда фаол иштирок этди. Олинган маълумотларга кўра, Тайлоқ туманида иккита номаълум шахс катта пулга 2 кг. героинни сотиши керак эди. Жиноятчилар гуруҳига барҳам беришда ходимлар қанча уйқусиз тунларни ўтказишди, асаблар бузишга тўғри келди. Лекин «оқ ажал»нинг транзит йўли йўқ қилинди, айбдорлар эса жазага тортилди.

Фарход бу касбни бекорга танламади. Ҳарбий бўлишга болалиқидан қизиққан эди. Чунки унинг отаси (ҳозирда истеъфодаги майор) Баҳодир Абдирахимов ҳарбий офицер бўлган.

Мақтабни битирган Фарход Ўзбекистон Республикаси ИИБ Академиясига ўқишга кирди. 2003 йили ички ишлар идоралари ходимлари сафига қабул қилинди. Илк хизматини Темирийўл тумани ИИБ ЖҚБ тезкор вақили сифатида бошлади. 2005 йили у Самарқанд шахар ИИБ ЖҚ ва УЖҚБ бўлинмаси бошлиғи.

Ф. Абдирахимов хали ёш, лекин ҳамкасблари орасида хурмат ва эҳтиромга эришди. Унинг меҳнатлари мамлакатимиз раҳбарияти томонидан муносиб баҳоланди.

Дилбар САЛОҲИДИНОВА. Самарқанд вилояти.

Қарор ва ижро

Бугун жамиятни, ҳаётимизни қозғоғи тасаввур қилиш қийин. Инсон турмуш тарзининг ажралмас қисмига айланган қозғоғи тарихий-маънавий асосий восталаридан бири сифатида ҳаётимизда мустаҳкам ўрин эгаллади. Қозғоғи ҳаётнинг барча жаҳалларига шу қадар чуқур сингиб кетдики, инсоннинг учун сув ва ҳаводек зарур унсурга айланди.

... Катта ёшдагилар яхши эслайдилар. Шу ўрда қозғоғи сарфи шу даражага чиққан эдики, одамларда дунёда энг арзон ва битмас-туганмас нарса - бу қозғоғи бўлса керак, деган тушуна пайдо бўлган эди. Бозорда гулш ўрашдан тортиб тракторнинг эҳтиёт қисмларини тўзалашга қозғоғи ишлатилар эди. Қозғоғининг ёзув, газетга, офсет ва бошқа турларидан фойдаланишда исрофгарчилик шу даражага чиққанини айрим фильмлар, мимнаторлар орқали кўриб, халигача хайрон қоламиз.

Қозғоғи тежаш, унинг қаердан келаётгани, нима ҳисобига ишлаб чиқарилганини ўйлаш одамларнинг бутунлай едидан кўтарилган эди. Энг ёмони, «қозғоғи» деган иллат авжга чиққан эди. Босаётган ҳар бир қадамнинг, бутун ҳаётининг асосида қозғоғи бўлиши лозим бўлиб қолган эди ушанда.

Бу ҳол, албатта, ўзининг аянчли оқибатларини кўрсатди. Қозғоғи бир қондан қазиб олинмаслиги, ҳар бир варақ қозғоғи - бу неча йиллар ҳисобига вояга етган дарахт экани кейинчалик, қозғоғи сиёсати анча давом этгандан сўнггина «маълум» бўлди. Қозғоғи сиёсатининг авж олиши аввало табиатнинг бузилиши, атоф-муҳит гултожи бўлган ўрмонларнинг аёвсиз даражада келишига олиб келди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил 22 июль кунин қабул қилинган «Республикада қозғоғи ресурсларини тўзалашга қозғоғи ишлатилар эди. Қозғоғининг ёзув, газетга, офсет ва бошқа турларидан фойдаланишда исрофгарчилик шу даражага чиққанини айрим фильмлар, мимнаторлар орқали кўриб, халигача хайрон қоламиз.

ҚОҒОЗ ҲАМ НОН КАБИ АЗИЗ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қозғоғи тежаш ва ундан оқилона фойдаланишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги қарорини ўқиб

ҚОҒОЗБОЗЛИҚДАН АМАЛИЙ ИШЛАРГА

Мустақил Ўзбекистон тарихий йўлини белгилаб экан, амалга оширилётган ҳар бир иш, ҳар бир саъй-ҳаракат қозғоғи учун эмас, аввало инсон ва унинг манфаатлари учун, деган энг муҳим ҳаётий тамойилга асосланди. Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида жамиятдаги муносабатларни аниқ амалий ишлар билан белгилашда оқилона сиёсат танлаб олинди. Бу юртимизда қозғоғи тежашнинг самарали тизимини амалга ошириш имконини берди.

риш, бу борада давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг масъулиятини ошириш каби муҳим вазифаларни назарда тулади. Қозғоғи оқилона фойдаланиш ва уни беҳуда ишлатмаслик биринчи галда юрт хазинасини тежашга олиб келади. Қозғоғи сарфини камайтириш орқали бир йилда мамлакат миқёсида қанча маблағ тежаланиши ҳисоб-китоб қилиб ўтирилайлик. Ҳар биримиз бир кўнда ишлатадиган қозғоғи ва уни максимал даражада тежаш ишлатишга кетган харажани ҳисоблаб чиқсак, бу яқол ойдин бўлади.

Яқинда интернет сайтларининг бирида ўқиб қолдим. Германиянинг айрим идораларида бор-йўғи бир варақ қозғоғи беҳуда ишлатган ходима нисбатан қаттиқ чора қўрилган экан. Унинг бу иши мамлакат бюджетига катта зарар сифатида баҳоланар экан.

ЭЛЕКТРОН ВАРИАНТИ ЯХШИМИ ЕКИ ҚОҒОЗДАГИСИ? Кейинги пайларда ўзаро маълумот алмашишда бу саволини бериш одат тусига айланмоқда. Бирор жойдан маълумот олишда уни узатаётган киши «Электрон вариантнинг жўнатайми ёки қозғоғидаги?» кабида савол беради.

Шунга қарамастан, айрим идораларда компьютер имкониятларидан етарли даражада фойдаланишда, деб бўлимайти. Хусусан, идорадаги барча ходима компьютер бўлса-да, ички идоравий маълумот айланиши қозғоғи воситасида амалга оширилади. Айрим ҳолларда ҳар бир маълумот учун маълумотнинг алоҳида нусхада кўпайтирилиши қозғоғини ортиқча исроф бўлишига олиб келмоқда.

Мисол учун, компьютернинг энг оммаболаган «Офис» программасида факс жўнатиш ва қабул қилиш учун махсус функция бор. У орқали электрон шаклдаги материални тўғридан-тўғри факсга жўнатиш ёки жўнатилаётган факсини компьютернинг ўзига қабул қилиб олиш мумкин. Мазкур имкониятдан ҳатто тўлиқ компьютерлашган айрим идоралар ҳам фойдаланмаётгани таассуфли ҳолидир.

Бугун мамлакатимиз иқтисодиёти барқарор ривожланиётгани бутун дунёда эътироф этилмоқда. Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида эришилётган бу қўрсаткичлар барча соҳаларда изчил амалга оширилётган ислохотлар самарасидир. Шу маънода, қозғоғи тежаш йўлидаги саъй-ҳаракатлар замирида ҳам юрт тарққиёти, халқ фаровонлигини ошириш, ҳар бир инсон манфаатини қўллашдек зарур мақсад мўжжасам.

Хусниддин БЕРДИЕВ, ЎЗА шарҳловчиси.

«Диққат, болалар!»

Кўнгилдагидек яқунланди

Республика миқёсида шу йил 2 сентябрдан 12 сентябргача ўтказилган «Диққат, болалар!» тадбирининг кўнгилдаги мақсад - болаларга «Йўл ҳаракати қоидаларини чуқурроқ ўргатиш, бу борадаги билимларини бойитиш, кўча ва йўлларда йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олишга қаратилган эди. Йўл ҳаракати хавфсизлиги хизмати ходимлари ўн кун мобайнида ўз саъй-ҳаракатлари билан бу вазифани кўнгилдагидек бажаришди.

лар томонидан содир этилган 530 та қондабузарлик аниқланиб, шулардан 431 таси мактаб ва маҳаллаларда муҳокама қилинди.

сизлигини таъминлаш мақсадида 911 та вақтинчалик ИПХ масканлари ташкил этилди. Тадбирга кенг жамоатчиликни жалб этиш, бу борада олиб борилаётган саъй-ҳаракатлар самарадорлигини ошириш, ҳаракат хавфсизлигини тарғиби этиш бўйича олиб борилаётган ишларни қулайтириш мақсадида оммавий ахборот воситалари имкониятларидан кенг фойдаланилди. Автомобиль йўлларида ва ўқув муассасалари атрофида 1250 та панно ва баннерлар ўрнатилди.

Тадбирда йўл ҳаракати хавфсизлиги хизмати ходимларидан ташқари соҳавий хизматлар, маҳаллий ҳокимликларнинг вакиллари, халқ таълими тизими мутахассислари ҳам иштирок этишди. Таълим муассасаларида «Йўл ҳаракати қоидалари» бўйича машғуллотлар ўтказилиб, ўқитувчи ва мураббийлар томонидан ўшбу машғуллотларнинг бориши назоратга олинди. Шунингдек, мактабларда ҳаракат хавфсизлиги бўйича синфлар, бурчаклар ва махсус автоматдончалар жиҳозланди.

Булардан ташқари, республика миқёсидаги мутасадди идора ва ташкилотлар билан ҳамкорликда ўқув муассасаларида олиб борувчи 2160 км. йўллар ва кўчалар кўриқдан ўтказилиб, 874 та йўл белгилари янгисига алмаштирилди. 767 км. йўл чизиклари чизилди. Кўрик натижалари бўйича маҳаллий ҳокимликларга 27 та тақдимнома киритилди. Таълим муассасалари яқинидаги чорраҳаларда ҳаракат хавф-

Олиб борилаётган ишлар натижасида 2010 йилнинг 8 ойи мобайнида 2009 йилнинг 8 ойи бўйича нисбатан болалар иштирокидаги йўл-транспорт ҳодисалари сони 1170 тадан 1092 тага, ҳалок бўлганлар 165 тадан 119 тага, жароҳатланганлар эса 1065 тадан 1034 тага камайишига эришилди.

Янги ўқув йили бошланиши муносабати билан ходимлар ва профилактика инспекторлари мактаблардаги «Биринчи кўнгироқ» тадбирида иштирок этиб, «Йўл ҳаракати қоидалари» бўйича суҳбатлар ўтказишди. Тадбир давомида республика миқёсида 9460 тадан ортиқ мактаблар, 3879 та болалар боғчалари, 125 та академик лицейлар, 792 та коллежларда йўл-транспорт ҳодисалари ташкил этилди.

Ун кун мобайнида болалар томонидан содир этилган 530 та қондабузарлик аниқланиб, шулардан 431 таси мактаб ва маҳаллаларда муҳокама қилинди.

Тадбир яқунланган бўлса-да, бу борадаги кенг кўламли ишлар давом этмоқда.

Азизхон МУРОДОВ, республика ИИБ ЙХҲБ инспектори, лейтенант.

ИИБ Матбуот маркази хабарлари

ТИЛЛА ЗАНЖИР ЯНА ЭГАСИДА

Тошкент шаҳрининг Қўйлиқ ҳақисида яшовчи Қ. Рустан Сирғали туманидаги кўп қаватли уйлардан бирининг олдида Ю. Сайёранинг бўйиндан тилла занжирини қилиб қолди. Аммо талончи шу ерда хизмат вазифинини бажариётган ички ишлар ходимлари томонидан ушланди.

ЛОҚАЙДЛИК КЕЛТИРГАН ФОЖИА

Самарқанд вилоятининг Нарпай туманида номаълум ҳайдовчи автомобилани «Оқтош-Хатирчи» йўлида бошқариб кетаётганда И. Умировнинг уриб юборилди. Ачинарли томони шундаки, у жабрланувчининг аҳоли опрнингини биға туриб, тиббий ёрдам курсатини ўрнига воқеа жойидан қочиб кетди. Натихада И. Умиров касалхонага келтирилганда ҳўздан қўз юмди.

СОТИЛМАГАН ЗАҲРИ ҚОТИЛ

Хоразм вилоятининг Хазорасп туманида ўтказилган тезкор тадбирда муқаддам судланган Х. Далажон, Х. Мухтор, Н. Баҳром, М. Дурдибек ва А. Рашидовлар 2 килограммга яқин оғирликда 8000 АҚШ долларига сотаётган пайтада ушландилар. Мазкур ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмақда.

ДЕВОР ОШИБ...

Тошкент шаҳрининг Учтепа туманида номаълум шахс тадбиркор Б. Отабекнинг уйига девор ошиб тушиб, ётоқхонасининг 6000 АҚШ долларига умумий қиймати 19 млн. 690 минг сўмлик 20 турдаги заргарлик буюмларини ўғирлаб кетди. Тошкент туманида яшовчи М. Абдулқабиров мазкур жиноятни содир этишда туманининг иштирокида қўлга олинди.

Норали ОЧИЛОВ, катта лейтенант.

САҲИФАДА АНДИЖОН ВИЛОЯТИ

ЭЛ ТИНЧЛИГИ – УЛУҒ БАХТ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Булардан ташқари, аксарият милиция таянч пунктлари қошида тикув-бичув цехлари, маиший хизмат кўрсатиш шохбчалари, шаҳарлараро сўзлашув пункти, болалар спорт майдончалари ҳамда бадий ҳаваскорлик тўғрақлари мавжуд. Бу билан кўлаб иш ўринлари ташкил этилишига эришиляпти. Натижада ўсмирлар ўртасида жиноятчилик кескин камаймоқда.

Ўз хизмат вазифасига виждонан ёндашиб, фуқароларнинг манфаати йўлида фидойилик кўрсатаётган профилактика катта инспекторлари, майор Мухаммадjon Исаков, капитан Азизбек Умаров, профилактика инспекторлари, капитанлар Бобур Абдуллажонов, Маъруфjon Йўлдошев, Ҳамидулло Дадахонов, катта лейтенант Сарвар Назаровлар бошқа ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар. Вилоятдаги 284 та милиция таянч пункти замонавий жиҳозлар, компьютер жамламаси ҳамда алоқа воситалари билан тўлиқ таъминланган.

Ички ишлар тизимларидаги барча хизматларда олиб борилаётган кенг кўламли профилактик тадбирлар натижасида ўғирликлар ва ўта оғир жиноятлар ҳамда муқаддам судланганлар томонидан жиноят содир этиш ҳолатлари ўтган даврларга нисбатан қисман камайишига эришилди.

Шунингдек, соҳа ходимларининг саъй-ҳаракатлари натижасида вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарлик ҳолатлари ҳамда ўлим билан боғлиқ йўл-транспорт ҳодисалари нисбатан камайди. Булардан ташқари, виллоят ҳудудида жиноятларнинг очилиш даражаси яхшиланди. Гиёҳвандлик моддаларининг ноқонуний айланиши, сотилиши ва сақланишига қарши кураш борасида ҳам яхши натижалар қўлга киритилди. Жорий йилнинг ўтган даврида оғуфурлардан умумий оғирлиги 67 килограмм захри қотил олинди. 261 нафар шахсга нисбатан жиноят иши кўзгатилади.

Шу йилнинг 19 июль куни виллоят ИИБ ЖК ва ТҚКБ ходимлари томонидан йўл-патруль хизмати ходимлари билан биргаликда 31-ИПХ масканида ўтказилган тадбир пайтида «Андижон-Фаргона» йўналишида ҳаракатланаётган «Нексия» русумли автомашина тўхтатилди. Ушбу машинада йўловчи сифатида бораётган, Андижон шаҳрида яшовчи Д. Азизанин беговта бўлиши осойишталик посбонларида шубҳа уйғотди. Холислар иштирокида унинг ёни кўздан кечирилганда сумкасидаги елим ҳалтада умумий оғирлиги 169,3 грамм героин борлиги аниқланди. Ушбу ҳолат юза-

сидан ўтказилган тергов-суриштирувларда Д. Азиза оғуни сотиш мақсадида Фаргона виллояти Бағдод туманида яшовчи Ю. Шаҳнозадан олганлиги маълум бўлди. Эртаси куни шу аёл гумонланиб ушланганда унинг ёнидан 360,91 грамм героин чиқди.

Кейинги йилларда виллоятда кинология хизматини яхшилашга катта эътибор берилаётгани сабабли унинг моддий-техника базаси мустаҳкамланмоқда. Бунинг натижасида тўрт оёқли кўмакчилар иштирокида кўлаб жиноятлар очилишига эришиляпти. Шунингдек, ППХ ва ЖТСБда ташкил этилган отлик отряди ҳам осойишталикни таъминлашга муносиб ҳисса қўшмоқда. Улар нафақат Андижон шаҳридаги транспортлар ҳаракати чекланган кўчалар, балки виллоят марказида ўтказилаётган турли спорт мусобақалари ва оммавий тадбирларда хизмат олиб боришаётганини кўриш мумкин.

Маълумки, шу йилнинг май ойида Андижон шаҳрида олий ўқув юртлири талабалари ўртасида «Универсиада – 2010» спорт мусобақалари ўтказилди. Унда Тошкент шаҳри ва виллоятлардан ташриф буюрган 1200 нафар спортчи иштирок этди. Ходимларимиз спорт мажмуалари, меҳмонлар жойлашган ётоқхоналарда жамоат тартибини сақлаш, хавфсизликни таъминлашда фидойилик кўрсатиб хизмат қилдилар. Шу боис ушбу тадбир юқори савияда, кўтаринки кайфиятда ўтди.

Шу йилнинг июнь ойида қўшни Қирғизистон Республикасининг Ўш ва

Жалолобод виллоятларида содир этилган фожиали воқеалар пайтида виллоят ички ишлар идоралари ходимлари қочоқларни чегарадан қабул қилиш, ётоқхоналарга жойлаш, уларнинг хавфсизлигини таъминлаш, келтирилган турли инсонпарварлик ёрдамларини етказиш, сақлашда жонбозлик кўрсатишди. Ходимларимизнинг мураккаб шaroитда юксак бағрикенглик намуналарини намойён этгани ҳуқуқатимиз томонидан эътироф этилиб, уларнинг бир неча нафари Ватанимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланди.

Жумладан, Президентимизнинг Фармонида биноан виллоят ИИБ ЖК ва ТҚКБ катта тезкор вакили, майор Маъмура Жалилова ва Пахтаобод тумани ИИБ профилактика катта инспектори, майор Қобулjon Расулов «Жасорат» медали билан, тергов бошқармаси катта терговчиси, капитан Иқболiddин Кетмон, виллоят ИИБ ЖК ва ТҚКБ тезкор вакили, капитан Иқболлой Тошматов, ахборот маркази катта инспектори, катта сержант Муқаддасjon Мамадалиева ва Шаҳрихон тумани ИИБ 4-ҳарбийлаштирилган ёнғин хавфсиз-

лиги қисми кичик инспектори, сержант Гулбаҳор Маткаримова «Содиқ хизматлари учун» медали билан мукофотланди. Уларнинг бундай фидойилиги ёш ходимларга намунадир.

Виллоят ички ишлар бошқармаси раҳбарияти шахсий таркибни маънан етук, жисмонан бақувват, жанговар тайёргарлиги пухта бўлган ёшлар ҳисобига тўлдиришга алоҳида эътибор қаратмоқда. Бундан уч йил аввал фойдаланишга топширилган «Динамо» жисмоний тарбия ва спорт жамиятининг соғломлаштириш мажмуасида ички ишлар ходимлари мунтазам шуғулланиб, турли мусобақаларда иштирок этиб келишмоқда. Бугунги кунда андижонлик динамочилар сафида тарбияланган кўлаб спортчилар халқаро беллашувларда ғолибликни қўлга киритишяпти.

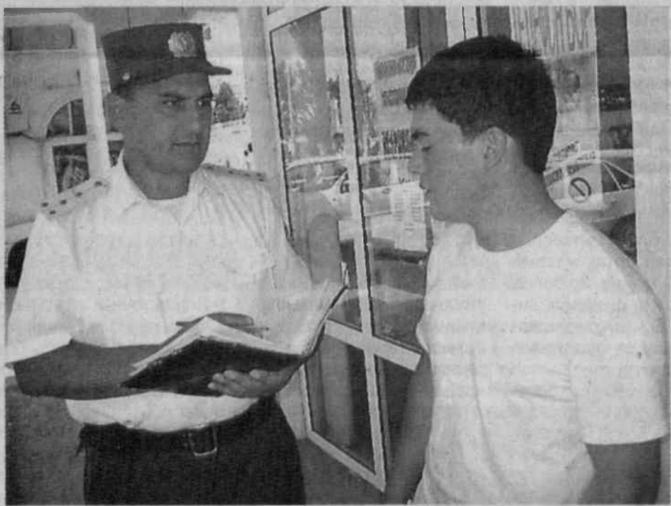
Ходимларимиз ўз хизмат вазифаларини нечоғли пухта бажараётгани фуқаролардан бошқарма раҳбарияти номига келаётган кўлаб миннатдорчилик мактубларидан ҳам билса бўлади. Умуман олганда, тинчлик, хотиржамлик – улўғ неъмат. Уни асраш, авайлаш, эл-юрт осойишталигини таъминлаш ички ишлар ходимларининг муқаддас бурчидир. Мазкур вазифани шараф билан адо этиш йўлида андижонлик ички ишлар ходимлари ҳамisha фалоллик кўрсатаверадилар.

Бахтиёр СИДИКОВ,
Андижон виллояти ИИБ бошлиғи,
генерал-майор.

Суратда: Пахтаобод тумани ИИБ ЙХХГ инспектори, капитан Бахтиёр Юсупов пахта ҳосилини ташишга жалб этилган тракторчи билан суҳбатлашмоқда.

ҲУШЁРЛИК – ХОТИРЖАМЛИК ДЕМАК

Андижон шаҳар ИИБ 2-милиция бўлими профилактика инспектори, капитан Дилшодбек Рўзमतov тунги назорат олиб бораётганда елкасига катта сумка осиб олган ёш йигит уни кўрди-ю қоча бошлади. Дилшодбек шубҳали шахсни ортидан қувиб, ниҳоят ушлаб олди. Хизмат хонасига олиб келиб, сумкасини кўздан кечирганида ичида дурбин, тилла тақинчоқлар ва сариқ металлдан ишланган тангалар борлиги маълум бўлди.

Ушбу йигитнинг шахси аниқланганда Андижон тумани Оқ ёр қишлоғида яшовчи Э. Ҳотам эканлиги, буюмлар ўғирлангани ойдинлашди. Капитан Д. Рўзमतov эрталаб тунги ҳолат бўйича Андижон шаҳар ИИБ раҳбариятига ахборот берди. Тилла тақинчоқ ва буюмларни уй эгаларига кўрсатиб, ҳужжатлаштириш юзасидан тезкор-тергов гуруҳи воқеа жойига йўл олди. Лекин хонадон эгаси ички ишлар ходимларини хушламай қарши олди. «Бизда ҳеч қандай тилла буюмлар бўлмаган. Бирор жойда ишламасак, рўзгордан ортириб қай йўсунда тилла тақинчоқ оламиз», дея дарвозани ёпиб олди.

Тезкор-тергов гуруҳи аъзолари хонадон эгаси уйда қандайдир сир борлиги учун қаршилик кўрсатаётти, деган тўхтамага келишди. Шундан сўнг тегишли тартиб асосида тинтув ўтказилди. Натижада ертўладан умумий қиймати 61 миллион сўм бўлган пахта ёғи ашёвий далил сифатида олинди. Бундан ташқари, кўлаб диний адабиётлар, конституциявий тузумга қарши қартилган, турли даъватлар ёзилган дисклар ҳам топилди. Хонадон соҳиби ва Э. Ҳотамга нисбатан жиноят иши кўзгатилади.

Шу тариқа профилактика инспекторининг ҳушёрлиги туфайли катта бир жиноят очилишига эришилди. Қарийб 18 йилдан буён шу соҳада фаолият кўрсатаётган капитан Дилшодбек Рўзमतovнинг ҳаётида бу каби воқеалар кўп бўлган. Андижон авиация техникумини тамомлаган Дилшодбек бироз муддат саноат

корхоналарининг бирида ишлади. Сўнгра кўнглидаги иштиёқ туфайли ички ишлар идорасига ишга кирди. Дастлаб Олтинқул тумани ИИБда оддий милиционер бўлиб хизматни бошлаган Д. Рўзमतov кейинчалик профилактика инспектори лавозимига ўтказилди. 2003 йилдан Андижон шаҳар ИИБда хизматни давом эттирди. Ҳозирда у Ҳақиқат маҳалласида профилактик ишларни олиб бораёпти. Бу ерда 3,5 мингдан ортиқ аҳолининг тинчлиги ва осойишталигига масъул.

– Капитан Дилшодбек Рўзमतov тажрибали ходимларимиздан биридир, – дейди Андижон шаҳар ИИБ ҲООб бошлиғи, майор Қобулjon Мадумаров. – Шу билан бирга у ёшларнинг устози. Катта лейтенант Фарҳод Илясов, лейтенантлар Қобулjon Раимбердиев, Зарифjon Муқомов ва бошқаларга касб сирларини ўргатиб келаяпти.

Оилада икки ўғил вояга етмоқда. Каттаси Бехзод бу йил 13 ёшга кирди. Орзуси ички ишлар ходими бўлиш. Мақсадига эришиш учун хозирдан тайёргарлик кўрмоқда. Мактабда аъло баҳоларга ўқиш билан бирга турли спорт тўғрақларига қатнашяпти.

Дилшодбек Рўзमतov эл-юрт тинчлиги ва осойишталигини таъминлашга муносиб ҳисса қўшаётганидан фахрланиб қўяди.

Суратда: профилактика инспектори, капитан Д. Рўзमतov хизмат пайтида. Раимjon УЛМАСОВ олган сурат.

Пахтаобод тумани ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бўлими томонидан 60га яқин халқ ҳўжалиги масканлари ва 20 дан зиёд хонадонлар кўриқланмоқда. Халқ ишонч билдираётгани сабабли кўриқловдаги масканлар сони тобора ортиб бораёпти. Жумладан, жорий йилнинг ўтган даврида 6 тадан халқ ҳўжалиги маскани ҳамда хонадон янгитдан кўриққа олинди. Уларнинг деярли барчаси марказлашган техник кўриқлаш пультига уланган.

Сўнги йилларда бўлинма моддий-техника базасини мустаҳкамлаш мақсадида муайян ишлар амалга оширилди. Ходимлар автотранспорт ва алоқа воситалари билан тўлиқ таъминланди. Шунингдек, кўриқдаги масканларни видеотасвир орқали назорат қилиб бориш ҳам йўлга қўйилди.

Ходимларнинг ҳушёрлиги натижасида жорий йилнинг ўтган даврида 35 та ташмачилик ҳолати аниқланди. Қонунбузарлардан умумий қиймати 558256 сўмлик моддий-товар бойликлар олин-

ИШОНЧНИ ОҚЛАШ – МУҚАДДАС БУРЧ

ди. Булардан ташқари, ходимлар соҳавий хизматлар билан ҳамкорликда кенг қамровли «Тозалаш-Антитеррор» тадбирида иштирок этиб, кўлаб жиноятларни фoш этишда фаоллик кўрсатишяпти. Ана шундай тадбир чоғида Пахтаобод шаҳрида яшовчи Х. Абдумажиднинг хонадонидан бир гуруҳ шахсларнинг қимор ўйнаётганликлари аниқланди. Тўққиз кишидан иборат бўлган ушбу гуруҳ аъзоларидан 500 минг сўмдан ортиқ пуллар ашёвий далил сифатида олинди. Киморбозлардан бири ички ишлар ходимларини кўриб қочиб кетишга уринди. Лекин осойишталик посбонлари бунга имконият беришмади. Унинг ёни кўздан кечирилганда чўнтагидан 16,8 грамм марихуана гиёҳвандлик моддаси топилди.

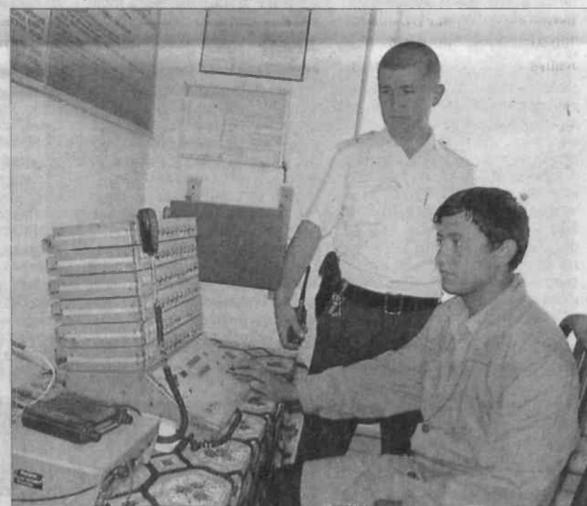
Бўлинмада ўз касбини ардоқлаб келаётган ходимлар кўпчилигини ташкил этади. Катта сержант Акмал Кўзибоев, сафдорлар Асрор Сидиков, Иқбол Исмоилов ва Санжар Абдувалиевлар намунали хулқи ва аъло хизмати билан ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

Сир эмаски, аксарият ходимлар ёшлардан иборат. Уларнинг маънавий дунёқарашини

шакллантириш, жисмоний ва жанговар тайёргарлигини мунтазам синовдан ўтказиб

ди. Булардан ташқари, ходимлар соҳавий хизматлар билан ҳамкорликда кенг қамровли «Тозалаш-Антитеррор» тадбирида иштирок этиб, кўлаб жиноятларни фoш этишда фаоллик кўрсатишяпти. Ана шундай тадбир чоғида Пахтаобод шаҳрида яшовчи Х. Абдумажиднинг хонадонидан бир гуруҳ шахсларнинг қимор ўйнаётганликлари аниқланди. Тўққиз кишидан иборат бўлган ушбу гуруҳ аъзоларидан 500 минг сўмдан ортиқ пуллар ашёвий далил сифатида олинди. Киморбозлардан бири ички ишлар ходимларини кўриб қочиб кетишга уринди. Лекин осойишталик посбонлари бунга имконият беришмади. Унинг ёни кўздан кечирилганда чўнтагидан 16,8 грамм марихуана гиёҳвандлик моддаси топилди.

Сир эмаски, аксарият ходимлар ёшлардан иборат. Уларнинг маънавий дунёқарашини шакллантириш, жисмоний ва жанговар тайёргарлигини мунтазам синовдан ўтказиб

Суратда: сафдор Жамолдин Зокиров ва марказлашган кўриқлаш пульти оператори Омонилло Мирзаабдуллаев хизмат пайтида.

УСТОЗ КЎРГАН ШОГИРД

Избоскан тумани марказида яшовчи Салим Собиров «Матиз» русумли автомашинасида қирақашлик қиларди. Қунларнинг бирида у ёнидаги ҳўжатлардан бирини уйда қолдиргани ёдига тушиб, ортига қайтди. У шoшганидан машина ка-

литини олишни унутиб, ичкарига кириб кетди. Бироз вақт ўтган қайтиб чиқиб не кўз билан кўрсинки машинаси қўйилган жойда йўқ эди. Жабранувчи вақтни бой бермай зудлик билан ички ишлар идорасига хабар берди.

Мазкур ҳолат бўйича виллоятда «Тўсиб ушлаш» тадбири эълон қилинди. Бир неча соат ўтган йўл-патруль хизмати ходимлари олиб қочилган «Матиз» автомашинасини туман ҳудудида техник шикастланган ҳолда топилди.

Маълум бўлишича, машинани олиб қочган шахс уни бошқара олмай, симёғочга бориб урган. Воқеа жойига борган тезкор-тергов гуруҳи аъзолари орасида эксперт-криминалист, лейтенант Дилшодбек Умаров ҳам бор эди. У ҳалокатга учраган машина рули ва эшикларидан автомобиль ўғирсининг бармоқ изларини олди. Ушбу бармоқ излари «Адис Сонда» базасидаги маълумотлар асосида идентификация қилинганда, Избоскан туманида яшовчи, муқаддам судланган А. Санжарники эканлиги маълум бўлди. Келтирилган экспертиза хулосасидан сўнг гумондор айбини тан олди.

– Дусларим билан спиртли ичимлик ичиб ўтиргандик, бироз камлик қилди, – дея воқеа тафсилотини сўзлади Санжар. – Улар мени дўкундан ароқ олиб келишга юборишди. Дўкон узоқда жойлашгани учун пиёда юришни йўл четида тўхтаб, ҳайдовчи шoшганча уларнинг бирига кириб кетди. Қарасам қалити ўзида экан. Моторни ўт олдириб, газни босдим. Лекин катта тезликда машинани бошқара олмай, симёғочга бориб урилдим.

Ушбу жиноят эксперт-криминалист, лейтенант Дилшодбек Умаровнинг моҳирлиги туфайли қисқа фурсатда фoш этилди.

Д. Умаров Наманган давлат университетини аъло баҳолар билан тамомлагач, Улуғнор туманидаги ўрта мактабларнинг бирида кимё фанидан сабоқ бера бошлади. 2007 йилдан эса ички ишлар идорасида фаолият кўрсатмоқда. Бошланғич тайёргарликдан яхши ўтган Д. Умаров Андижон виллояти ИИБ ЭКБ эксперт-криминалисти лавозимига тайинланди.

– Менинг устозларим – бўлим бошлиғи, полковник Фулом ака Рахимов, бошлиқ ўринбосари, подполковник Сергей Нежурин, туманлараро эксперт-криминалистика бўлимидаги бошлиғи, майор Дилшодбек Қодировдир, – дейди лейтенант Д. Умаров. – Улардан ушбу хизматнинг сирларини муқамал ўргандим. Бу орада ИИБ Академияси ҳамда вазирлик Экспертиза-криминалистика марказида бир неча марта бўлиб, маляка ошириб қайтдим.

Умуман олганда, ҳар бир эксперт-криминалист бой иш тажрибасига эга бўлиши, жиноятни фoш этишга оддий аҳамиётсиз туолган нарсаларга ҳам эътибор қаратиши зарур. Қўпича қалавнинг учи унинг касб маҳорати туфайли топилади. Лейтенант Д. Умаров бунга амал қилган ҳолда фаолият кўрсатмоқда.

Суратда: Андижон виллояти ИИБ ЭКБ эксперт-криминалисти, лейтенант Дилшодбек Умаров иш устида. Д. ҚОДИРОВ олган сурат.

Маърифат дарси

Дунёга келган ҳар бир гўдак улғайганда, ундан «Устозим ким» деб сўрайдилар. Албатта, у ҳеч иккиланмасдан ота-онам дейди, кейин илк бор қўлига қалам тутқазган муаллимни айтади. Ҳозирги даврда фаолиятнинг алоҳида тури сифатида мавжуд. Сабаби инсон фақат таълим-тарбия туфайлигина ҳаётини давом эттира олади ва ривожлантиради. Ҳозирги даврда ўқитувчи, муаллим, деганда турли йўналишдаги ўрта умумий таълим мактаблари, академик лицей ва касб-хунар коллежларида ўқувчилар билан таълим-тарбия ишларини амалга оширадиган мутахассис кўз ўнгимизда намоён бўлади. Шунингдек, ўқитувчиларга нисбатан «устоз», «муаллим» ёки «педагог», олий ўқув юртлирининг ўқитувчиларига эса «дома», «ўқитувчи-профессор» атамалари қўлланилади.

нинг қисқартирилган муддати белгиланади, ҳақи тўланадиган йиллик узайтирилган таътиллар ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган имтиёзлар берилди...» – деб эътироф этилган ўқитувчи, мураббийларнинг ижодий ишлашлари, мустақил равишда билим ва малакаларини оширишлари имконият яратиш билан боғлиқдир. Ўтган давр мобайнида ўқитувчи ва мураббийларнинг ойлик маошлари бир неча баробар оширилгани эътиборга лойиқдир. Ўқитувчилар малакасини

куни сифатида умумхалқ байрами деб эълон қилганимизнинг чуқур маъноси бор, албатта. Бу байрам аввало ўзининг билим ва тажрибаси, истеъдод ҳамда маҳорати, инсоний фазилатларини, кўз нури ва қалб кўри, бутун борлигини аямасдан, маърифат йўлида беминнат хизмат қиладиган устоз-мураббийларимизга нисбатан халқимизнинг азалий ҳурмат-эътиромининг яққол намунаси, – деб эътироф этилган бу соҳадагиларга бўлган чексиз ҳурматнинг ифодасидир. Мамлакатимизда «Ўзбекистон Республикаси халқ ўқитувчиси», «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган халқ таълими ходими», «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийи», «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган спорт устози» сингари фахрий унвонлар мавжуд бўлиб, кўп ўқитувчи, мураббийлар бу фахрий унвонларнинг соҳибларига айланишган. Қорақалпоғистон Республикасида таълим соҳасида фаолият кўрсатаётган устоз ва мураббийлардан кўпчилиги «Қорақалпоғистон халқ ўқитувчиси», «Қорақалпоғистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвонларига сазовор бўлишган. Таълим соҳасида фаолият кўрсатаётган ходимлардан «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвонига сазовор бўлганлари эътиборга лойиқдир. Педагог-кадрлардан «Эл-юрт ҳурмати», «Фидокорона хизматлари

УСТОЗЛАР ВА МУРАББИЙЛАР – ЁШЛАРГА ЙЎЛБОШЧИЛАР

Мураббийлик – ёшларга ахлоқ-одоб, касб-хунар, илм ва фан соҳаларини ўргатиш, санъат, спорт машғулотларига раҳбарлик қилиш фаолиятидир. Мураббийлик оилада, маҳаллада, таълим-тарбия, спорт муассасаларида, меҳнат ва жамоат ташкилотларида амалга оширилади. Педагогика тарихида кишилик жамиятининг турли босқичларида ёшларга таълим-тарбия беришда ўқитувчи ҳамда мураббийларга бўлган талаб ва муносабатлар ўзига хослиги билан ажралиб турган. Шарқда устозлар ва уларнинг меҳнатига эҳтиром юқори бўлган. «Ота меҳридан афзал жабри устоз», «Устоз отангдек улуг» иборалар устозга бўлган ҳурматни англатади. XIX асрнинг охири, XX асрнинг бошларида, яъни ўлка-мишқалда маърифатчилик ҳаракати бўлиши билан ўқитувчиларнинг савиясига алоҳида эътибор берилган. Ўқитувчилар савиясининг ошганлиги миллат руҳиятида уйғониш бўлишига, тараққиётнинг бир қадам тезлашувига олиб келди. Ўқитувчилар олдида турган вазифалар ва унинг мавқеи жамият тараққиёти даврларида турлича бўлган.

миллий дастурида ўз ифодасини топди. «Таълим тўғрисида»ги Қонуннинг 5-моддаси «Педагогик фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқи» бўлиб «Тегишли маълумоти, касб тайёрлиги бор ва юқсак ахлоқий фазилатларга эга бўлган шахслар педагогик фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқига эга... Педагогик фаолият билан шуғулланиш суд ҳукмига асосан ман этилган шахсларнинг таълим муассасаларида бу фаолият билан

ошириш тизимида ҳар бир ўқитувчига тегишли ҳуқуқлардаги педагог кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш институтларида бепул педагогик ва методик ёрдам олиш имконияти яратилган. Кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлашда, иқтисодиётнинг давлат ва нодавлат секторлари, мулкчиликнинг турли шаклидаги ташкилот ва муассасаларнинг талаб-эҳтиёжларига мувофиқ кадрлар ва мутахассисларни илдам

шугулланишига йўл қўйилмайди», – деб ўқитувчи ва мураббийлар ўқувчиларга меҳр-муруватли, ахлоқли, одобли, одамийлик каби фазилатлар соҳиблари бўлишларида жиддий эътибор қаратилган. Бундан ўқитувчи алоҳида ижтимоий ҳодиса бўлиб, жамият аъзоларининг шаклланишига таъсир кўрсатгани учун ҳам унинг шахслик сифатлари касбий фазилатларидан муҳимроқ ҳисобланади. Шунинг учун ҳам ўқитувчининг профессионал жиҳатдангина етук бўлиши кифоя қилмайди. Унинг маънавий олами ўқувчиларга сингдирилиши кўзда тутилган эзгу инсоний сифатларга тўйинган бўлиши керак. Педагог кадрлар тайёрладиган олий ўқув юртлирида айна шу жиҳатга эътибор қаратилиши мақсадга мувофиқдир. Мазкур қонуннинг 21-моддаси «Таълим муассасалари ходимларини ижтимоий ҳимоя қилиш» бўлиб «Таълим муассасалари ходимларига иш вақти-

қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириши таъминловчи давлат ҳамда нодавлат таълим муассасалари ташкил этилиб бу соҳада фаолият олиб бормоқдалар. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Истеъдод» жамғармасида масофадан ўқитиш, профессионал тренинглари, илғор технология ва ускуналардан фойдаланишда, мураккаб фан ютуқларини талаб қилувчи технология жараёнлари ишлаб чиқилиб, амалиётда қўлланилмоқда. Юртимизда ўқитувчи ва мураббийлар фаолияти, меҳнати юқсак кадрланади. 1997 йилдан бошлаб ҳар йили 1 октябрь «Ўқитувчи ва мураббийлар кўни» умумхалқ байрами сифатида нишонланади ҳамда шу сана дам олиш кўни сифатида белгилаб қўйилган. Бу байрамнинг маъно-моҳияти Юртимизнинг «Юқсак маънавият – энгилмас куч» асарида «Биз юртимизда 1 октябрь санасини ўқитувчилар ва мураббийлар

учун», «Меҳнат шўхрати», «Соғлом авлод учун», «Дўстлик» орденлари, «Шўхрат», «Жасорат» медаллари билан тақдирланганлари юртимизда таълим соҳаси ходимларига бўлган ҳурмат ва эҳтиромнинг ифодасидир. Устоз ва мураббийларнинг амалиётчилик, тадқиқотчилик, ташкилотчилик, ижрочилик вазифаларини сидқидилдан амалга ошираётганлари бугунги ёш авлоднинг баркамол шахслар сифатида шаклланишига ижобий таъсир кўрсатиб, мамлакат тараққиётини таъминлашда муҳим омили бўлиб хизмат қилмоқда. Акрам АКМАЛОВ.

Ижтимоий-сиёсий сабоқ

БУ МУҚАДДАС ВАТАНДА АЗИЗДИР ИНСОН

Ўзбекистон Республикасининг Конституциясида инсон қадри, ҳақ-ҳуқуқлари ҳақида кўплаб қимматли фикрлар битилган. Жумладан, 13-моддада шундай дейилган: «Ўзбекистон Республикасида демократия умуминсоний принципларга асосланади, уларга қўра инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланади».

Бу қадриятларни кўз қорачиқдек асраш, камол топтириш ҳар бир давлат раҳбарининг инсоний бурчидир, албатта. Президентимизнинг «Юқсак маънавият – энгилмас куч» асаридан «Инсон қалбига йўл» деган бўлим бор. Бу сарлаҳа бежиз қўйилмаган. Унда инсон қалбига, кўнглига йўл топиш нақадар мушқуллигига алоҳида ургу берилган. Ахир, инсон қалби, кўнгли меҳр-муҳаббатга, шўхроналик ҳиссига лиммо-лим бўлгандагина яшашда маъни бўлади. Инсон азиз Ватанда азизлигини англайди.

Юртимизимиз мазкур асаридан куйидаги ажойиб ўхшатишни келтирилган: «Инсонга хос орзу-интилишларни рўёбга чиқариш, унинг онгли ҳаёт кеңириши учун зарур бўлган моддий ва маънавий олами бамисоли парвоз қилаётган қушинг икки қанотига қисқасас, уйлмайманки, ўрилли бўлади». Ҳа, парвоз қилаётган қуш қанотларини кенг ёйиб Ватан кенгликларини, салобатини, тоза ҳавосини, жами гўзалликларини бор бўйича кўра олади. Бахтли инсон ҳам Ватани ана шу озод қушдек ҳис этиди.

Бўлмасин субҳинг қаро Бор бўл мудом борлиқ аро. Ўзини этгил доимо Инсон ўзинг, инсон ўзинг.

Ўзбекистон халқ шоири Эркин Воҳидов қаламига мансуб ушбу сатрлар унинг «Инсон» қасидасида энг эътиборли ўринлардан бирини эгалайди. Шоирнинг «инсон бўл» деб қайта-қайта мурожаат этишида чуқур маъно бор. Чунки инсон шу муқаддас Ватанга аввало муносиб фарзанд бўлмоғи керак. Бу муносиб фарзандлик сидқидилдан унга хизмат қилиш, керак бўлса, ўз жонини фидо қилишга тайёр туришда кўринади. Алишер Навоий ўз асарларида «инсоний» деган сўзни кўп қўллаганлар. Инсон инсоний бўлмоғи керак деб бир ўринда шундай битганлар: **Они башар хайлининг инсонни бил, Одамийлар одимийсин они бил.** Бу ўринда инсоний одам инсоният аҳлининг гултожи бўлмоғи кераклигига алоҳида ургу берилмоқда. Умуман, инсон деган сўзнинг ўзида бир сеҳр борга ўхшайди. Ҳар бир инсон ўзига шу номга лойиқманми-йўқми деган саволни ҳар кун бермоғи керак. Унга ижобий жавоб бера олмаган пайтларда Ватан қор-ҳўлига ярайдиган бирор иш қилишга жазм этмоғи лозим. Муқаддас Курьони қаримда

«Инсон» сураси бор. Унинг нега шундай номланишига муфассирлар куйидагича изоҳ беришади: «Бу суранинг аввалида Аллоҳ таоло инсон эотини қай тарзда йўқдан бор қилгани ва уни ҳаётга йўллагани тўғрисидаги оятлар зикр қилинган, дунёдан кофирлик билан ўтадиган кимсаларнинг охират кунда топажак оқибатлари ва қиёмат кунда аҳли иймон эришадиган абадий саодат хусусида батафсил хабар берилди». Агар «Ватанин севмоқ иймондандир» иборасини инобатга оладиган бўлсак сувоқли заманда сувоқли инсон бўлиш нақадар буюк бахтидир. Президентимиз Мустақилликнинг 19 йиллигига бағишланган тантанали маросимда сўзлаган нутқларида қуйидаги маълумотни келтириб ўтдилар: «Ватанимиз тараққиёти, халқимиз фаровонлиги ва юртимизда инсон саломатлигини асраш, унга муносиб шароит яратиш ва гамхўрлик кўрсатиш улзуксиз ўсиб бораётганлигининг тасдиғи сифатида аҳоли-мизнинг ўртача умр кўриш даражаси сўнгги йилгирма йил давомида 67 ёшдан 73 ёшгача етганининг ўзи кўп нарсадан далолат беради». Ибратли ҳодиса. Бу кўрсаткич йилдан-йилга яна ўсиб боришига ҳеч шак-шубҳа йўқ. Жамиятда юз бераётган юксалишлар шундан далолат бериб турибди. Афсуски, бу ўзгаришларни қўрқолмайдиган кимсалар ҳам бор. Ёт мафкура, ёт гоъ таъсирида улар тараққиётга раҳна солишга интиладилар. Ён-ат-

рофимизда рўй бераётган воқеалар айнан ана шу таъсир остида содир бўлмоқда. Ватан осойишталиғи, инсон бахт-саодатини ўйламаган кишилар ғайри гоълар қурбони бўлмоқда. Ваҳолаки, Юртимизимиз таъкидлаганларидек, «Жамиятимизнинг мафкураси шу жамиятнинг таянчи бўлиши оддий инсон ва унинг манфаатларини ифода этиши, халқимизнинг бехатар, тинч-омон, фаровон, бадавлат турмушга эришиши учун куч-ғайрат манбаи бўлиши лозим». Ўтмишда яшаб ўтган буюк ватандошларимиз асарлари, улар қолдирган бебаҳо маънавий бойликлар ҳам юқоридаги фикрлар нақадар долзарб эканлигини кўрсатади. Бугунги кунда ҳам қайси бир замондош олим, шоир, ёзувчи ёки оддий бир инсон гапига қулоқ солсангиз улар аввало инсон саодатидан сўзлайдилар, унинг камолотини кўзлайдилар. Ахир, бу беш кунлик кунда инсон фаровон ҳаёт кеңиришга ҳақми-да! Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Ориповнинг «Инсон» шеърида шундай мисралар бор: **Инсон қалби билан ҳазиллашманг сиз, Унда миллат яшар, унда тил яшар. Унда аждод фикри яшайди сўзсиз, Унда истиқомат қилади башар.** Ҳамма бир тан-у, бир жон бўлган Ватанда бахтиёр инсонлар давр суриши кўнха тарихдан маълум. Бугунги саъй-ҳаракатларнинг барчаси янада ҳурраман замонлар келишига қаратилгандир. Давлатимиз томонидан қабул қилинаётган кўпжа қарорлар ва амалга оширилаётган тадбирлар ҳам шу эзгу мақсадни кўзламоқда. Инсон ҳақида битилган кўпжа китоблар, мақолалар, шеърлар, бадий асарларни ўқиб шунга қомил инсон ҳосил қилдимки, инсон ҳамиша ўзлигини англаб яшашга интилади. Ўзлигини англаганда эса Ватан, Миллат, Халқ, Ҳаёт қадрига етди. Умрини, бутун борлигини, илму-тафаккурини шу эзгу иш учун сарфлашга интилади. Зеро, Президентимиз айтганларидек, «Элу-юртимизнинг осойишталиғи, осмонимизнинг мусаффолиги, бутунгун кунимиздан розилик, эртанги ҳаётга ишонч, оналаримиз ва фарзандларимиз юзиданги табассум, бу – мен ўз фаолиятимда интиладиган энг олий мақсаддир. Халқимизнинг осойишталиғи ва фаровонлиги мен учун ҳамма нарсадан афзал». Бу олий мақсадлар халқимизга ёр бўлиб келмоқда. **Чоршаъ РЎЗИЕВ.**

Китоб жавонингизга

МАЛАКАЛИ ҲУҚУҚШУНОС КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ ЙЎЛИДА

Инсон ҳуқуқлари устуворлигини таъминлаш, шахс, оила, жамият ва давлатнинг ҳуқуқ ва манфаатлари муҳофазасини кучайтириш, республикамизда амалга оширилаётган суд-ҳуқуқ ислохотларининг асосий вазифаларидан бири ҳисобланади.

Давлатимиз раҳбари Ислам Каримов таъкидлаганидек, «Қонунни ҳимоя қилувчи органларнинг асосий вазифаси, аниқло, фуқароларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, уларнинг ўз ҳуқуқларини, қонуларини яхши билишларини эриштириш, ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш бўйича самарали иш олиб боришдан иборатдир». Мамлакатимизда амалга оширилаётган суд-ҳуқуқ ислохотларининг мақсади – инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаат-

Навбатдаги энг устувор вазифа – суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилаётган ушбу ижобий ўзгаришларни ҳаётга оғишмай тўғри татбиқ этишдан иборат. Мазкур вазифанинг қай даражада ижро этилиши, энг аввало, уни амалга оширувчи мутахассис-кадрларнинг фаолиятига боғлиқдир. Юқсак малакали ҳуқуқшунос кадрлар тайёрлаш эса, энг аввало, замонавий дарсликлар ва ўқув қўлланмаларни яратишга тақозо этиди. Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академияси профессор-ўқитувчилари ҳам бу долзарб вазифанинг тўла-тўқис ва самарали амалга оширилишига ўзларининг муносиб хиссаларини қўшмоқда. Юридик фанлар номзодалари, доцентлар майор Б. Саидов ва Олий академик курслар тингловчиси, майор А. Умархановлар томонидан тайёрланган «Жиноят процесси принциплари» ўқув қўлланмаси юқорида баён этилган масъулиятли вазифани амалга оширишга қаратилган ишлардан биридир. Мазкур қўлланмаш Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал

кодексда қайд этилган барча принципларга батафсил тўхталиб, уларнинг мазмуни-моҳиятини ёритишга ҳаракат қилинган. Қўлланма жиноят процессининг принципларига бағишлангани боис, унинг барча бобларида жиноят процессида иштирок этаётган шахсларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш масалалари устувор аҳамият касб этишига алоҳида ургу берилган. Айниқса, суд-ҳуқуқ ислохотлари жадал ривожланаётган, шахсининг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликлари олий қадрият сифатида эътироф этилаётган бугунги кунда мазкур қўлланма янада юқсак аҳамият касб этиди. Муаллифлар жиноят процесси принципларини конституциявий, махсус ва соҳаный турларга бўлиб, уни тизимлаштирган ҳолда ёритишга алоҳида эътибор қаратишган. Зотан, бу усул жиноят процесси принципларини тезда ва ҳар томонлама тушуниб олишда қўл келди. **Темир ҚУРБОНОВ, подполковник.**

Фахр

РИШОД – ЖАХОН ЧЕМПИОНИ

Яқинда Япониянинг Токио шаҳрида дзюдо бўйича эркалар ва хотин-қизлар ўртасидаги XXVII жаҳон чемпионатида дунёнинг 111 мамлакатидан келган жами 848 нафар полвон орасида вакилларимиз ҳеч қандай кам эмасликларини исботлашди. Жаҳон чемпионати медаллари ва 2012 йили Лондонда бўлиб ўтадиган ёзги Олимпиада ўйинларида иштирок этиш ҳуқуқини берадиган рейтинг очколар учун кечган беллашуларда олтинчи килограмм вазн тоифасида ҳамюртимиз Ришод Собиров барча рақибларини енгиб, жаҳон чемпиони деган шарафли номга сазовор бўлди. Шунинг билан айтиш жоизки, Ришод ушбу спорт тури бўйича ўзбекистонлик биринчи жаҳон чемпиони сифатида тарихдан жой олди.

Истеъдодли дзюдочимиз қизиқарли кечган баҳсларда болгариялик Янислав Герчев, жанубий Кореялик Жанг Жин Мин, яманлик Али Хусрав, италиялик Элио Верде ва россиялик Беслан Мудрановни мағлубиятга учратиб, финалга чиқди. Ҳал қилувчи баҳсда эса Ришод амалдаги жаҳон чемпиони, украинлик номдор курашчи Георгий Зантарияга ҳеч қандай имконият қолдирмади ва мусобақанинг олтин медалини қўлга киритди. Шохсупанинг учинчи поғонасидан Арсен Галстан (Россия) ва Хироаки Хироака (Япония) жой олишди.

Моҳир курашчимиз Ришод Собиров 1986 йил 11 сентябрда Бухоро вилоятининг Жондор туманида туғилган. Ун бир ёшдан бошлаб мураббий Дилшод Тўраевдан дзюдо сирларини пухта ўрганди. Тинимсиз машгулотлар самараси уни спортчи сифатида шакллантирди. Ёш дзюдочимиз мамлакатимизда Юртбошимиз ташаббуси билан ташкил этилган уч босқичли спорт тизимининг бири «Универсиада» мусобақасида танилди. 2007 йили дзюдо бўйича Осиё биринчилигида кумуш медални қўлга киритди. Ришоднинг энг катта муваффақиятларидан бири – Пекин Олимпиадасида бронза медали соҳиби деган номга сазовор бўлди.

Спортимиз юлдузлари ДАМИРНИНГ ЯНА БИР ОЛТИН МЕДАЛИ

Мустақилликнинг 19 йиллиги нишонланаётган кунларда жаҳоннинг бир қатор оммавий ахборот воситаларида ажойиб хўшхабар тарқалди. Хитой Халқ Республикаси пойтахти Пекин шаҳрида ўтаётган Бутунжаҳон яққаураш ўйинларида ўзбекистонлик полвон Дамир Муҳидов 68 килограмм вазли спортчилар ўртасида мутлақ голибликни қўлга киритиб, бу нуфузли мусобақанинг олтин медалига сазовор бўлди.

Транспорт ИИБ Бухоро темир йўл бекати тармоқ ИИБ Навоий темир йўл бекатидаги тармоқ ички ишлар бўлимиси тезкор вакили, катта лейтенант Дамир Муҳидовнинг медаллар шодасига яна битта олтин медаль қўшилгани, ҳамкасбимизнинг нуфузли мусобақада голиб бўлгани дилчимизни фахр туйғусига тўлдирди.

Дамир Муҳидов ИИБ Академиясида ўқиб юрган кезларидаёқ маҳоратли спортчи сифатида танилган. Курашнинг самбо тури бўйича йирик мусобақаларда иштирок этиб, совринли ўйинларни эгаллашган. У Жаҳон, уч карра Осиё чемпиони, бир неча халқаро турнирлар голиби бўлган.

курагини ерга текказиб, финалга чиқди ва Қозғистонлик рақибини ҳам енгди. Ўзбек полвонининг шухрати оламга ёйилди, унинг номи билан эса юртимизнинг шарафи яна бир бор олқишланди.

Саломатлик сабоқлари

ВИРУСЛИ ГЕМОМРАГИК ИСИТМАДАН САҚЛАНИНГ!

Абу Али ибн Синонинг шогирдларидан бири Журжоний ўзининг «Хоразм бойликлари» номи асарининг «Кичик касалликлар» бўлимида гемморрагик иситма касалликлар тўғрисида ёзиб, бу хасталик аксарият ҳолларда оғир кечиши ва ўлимга олиб келиши мумкинлигини таъкидлаган. Уша замоналарда ушбу касаллик халқ тилида «Қора ҳалак», «Қон оқиши», «Бурундан қон кетиши» деб аталганлиги ҳам Урта Осиёда у азаддан мавжуд бўлганини кўрсатади.

XX аср ўрталарида келиб, бу касалликлар илмий асосда ўрганила бошланди. 1935 йилда «Буйрак синдроми билан кечадиган гемморрагик иситма», 1940-47 йилларда «Крим гемморрагик иситма» ва 1945-46 йилларда эса «Омск гемморрагик иситмаси» каби юқумли касалликлар мавжуд бўлган. Шундан сўнг «Марбург гемморрагик иситмаси», «Ласса гемморрагик иситмаси», «Эбол гемморрагик иситмаси» касалликлари аниқланди.

Бугунги кунга вирусли гемморрагик иситма (ВГИ) касалликларининг 15 та тури бўлиб, шулардан 13 таси одамларда ва 2 таси ҳайвонларда учраши ўрганилган. Машҳур олим М. Чумаков ер юзидан учрайдиган ВГИ касалликларининг эпидемиологик хусусиятлари ва жўғрофий тарқалишига қараб 3 гуруҳга бўлган: каналар орқали, чивинлар ва мулоқот йўли билан юқадиган гуруҳлардир.

Моҳир спортчи Дамир Муҳидов Озарбайжон, Грузия, Франция, Россия, Чехия, Испания вакилларининг

Т. ҲАЛИМОВ, лейтенант. Суратда: моҳир самбо курашчи Дамир Муҳидов.

нинг патогенези, клиник кечиши, ривожланиши, эпидемиологик жараённинг намойён бўлиши, кўзгатуви манбалари ва юқиб механизми билан бир-бириндан фарқ қилади. Ўта юқувчанлиги (контагиозлиги) ва ўлим кўрсаткичининг юқорилиги ҳамда аксарият ҳолларда касалликларнинг касб билан боғлиқлиги унинг бошқа юқумли касалликлардан фарқ қилувчанлигини аниқлайди. ВГИ касалликларидан сарик иситма карантин гуруҳли юқумли касалликлар, Марбург, Ласса, Эбол, Боливиа, Аргентина ва Крим-Конго гемморрагик иситмалари ўта хавфли юқумли касалликлар гуруҳига киритилган.

Кўпкураш

МАҚСАД – ЖИСМОНИЙ БАРКАМОЛЛИК

Яқинда вилоят ИИБ саф бўлинмалари шахсий таркиби ўртасида кўпкураш бўйича биринчилик ўтказилди. Унда 4 та жамоадан 60 нафар ходимлар иштирок этди.

– Ходимлар спорт билан мунтазам шуғулланганликлари мусобақада қўл келди, – дейди вилоят ИИБ ШТБХ бошлигининг ўринбосари, майор Абдухалил Йўлдошев. – Чунки спорт хизматда жуда асқотади. Худди шунингдек, жиноятчиларни қўлга олишда, йўл ва ёнғин хавфсизлигини таъминлаш, хуллас, барча хизматларида чаптаст, чаққон, жисмонан чиниққан ходим панд емайди. Мусобақани ўтказишдан мақсад – ходимларнинг жисмоний баркамоллика эришишида ёрдам беришдан иборат эди.

Беллашуларда ходимлар арқон тортиш, куролни қисмларга ажратиб, йиғиш, 10 кг. оғирликдаги махсус кутини марра чизигига олиб бориш, ҳимоя никобини тақиб югуриш,

тўсинда тортилиш, тош кўтариш, 3000 метрга югуриш, қўл жанги усулларини намойиш қилиш, жанговар қуролдан ўқ отиш бўйича куч синашишди. Умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони жамоаси

эгаллади. Иккинчи ўрин вилоят ИИБ ЕХБ вакилларига насиб этди. Шахсий биринчиликда эса вилоят ИИБ ЕХБ ёнғин ўчирувчиси, сафдор Дилшод Исмонов (65 кг.), вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони милиционер

Фарҳод Тиркашев (85 кг.), вилоят ИИБ ЕХБ ёнғин ўчирувчиси, кичик сержант Салоҳуддин Холмирзаев (90 кг.), вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони махсус отряд гуруҳ командири, кичик сержант Мурод Темиров (90 кг.дан ортик) шохсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилишди.

Голиб жамоа ва спортчилар вилоят ИИБ раҳбарияти ҳамда «Динамо» ЖТСЖнинг Фахрий ёрлиги ва қимматбаҳо совғалари билан тақдирланди.

Дониёрбек РАХИМОВ, лейтенант. Анджон вилояти. Суратда: мусобақа пайти.

АЁЛЛАР БАҲСИ

Мамлакатимизда хотин-қизларга кўрсатилаётган эътибор давлат сиёсати даражасига кўтарилган. Ўз навбатида аёлларимиз ҳам барча жабҳаларда сидқидилдан меҳнат қилиб, ўзларнинг фаол, бошқалардан кам эмасликларини намойён этмоқда. Чунончи, вилоят ички ишлар идораларида эркалар билан бир сафда юрт тинчилиги ва осойишталигини сақлашга муносиб ҳисса қўшаётган аёллар талайгина.

Гулистон шаҳар марказий ўйингоҳида вилоят ИИБ Хотин-қизлар қўмитаси томонидан ички ишлар идораларида хизмат қилаётган шаходатланган ва эркин ёлланган ходимлар ўртасида «Баркамол авлод – юрт келажаги» шиори остида спорт мусобақалари ўтказилди.

Қўл жанги

КУЧЛИЛАР САРАЛАНДИ

Вилоят «Динамо» ЖТСЖ жисмоний тарбия жамоалари ўртасида спортнинг қўл жанги тури бўйича мусобақа бўлиб ўтди. Унда 21 та жамоадан жами 126 нафар ходим иштирок этди. Қизиқарли ва қизгин беллашуларда жисмонан бақувват ходимларнинг қўли баян келди.

Беллашуларда вилоят ИИБ аппарати жамоасига тенг келадигани топилмади. Вилоят ИИБ ҳузуридаги Қўриқлаш бўлими жамоаси иккинчи, бошқарма ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони эса учинчи ўринлар насиб этди.

Шунингдек, Ф. Ҳолиқов, О. Мухторов, С. Болтаев, Т. Жалилов, Х. Хусенов, М. Асадовлар ўз вазни тоифаларида фахрли биринчи ўринни эгаллашди.

Голиб жамоа ва спортчиларга вилоят «Динамо» ЖТСЖнинг Фахрий ёрликлари, кубоклар ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Комил БОБОВ, подполковник. Бухоро вилояти.

Спартакиада АҚЛ ЧАРХИ

Ўзбекистон шахмат федерациясида Тошкент шаҳар ва пойтахт вилояти ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ўртасида шахмат мусобақаси бўлиб ўтди. Республика «Динамо» жисмоний тарбия ва спорт жамияти XIX Спартакиада дастурига киритилган мазкур мусобақада ўн иккита жамоадан жами 36 нафар спортчи голиблик учун баҳс олиб боришди.

Қизиқарли кечган беллашулар якунига кўра, республика МХХ жамоасига тенг келадигани топилмади. Иккинчи ва учинчи ўринларни Тошкент шаҳар ИИББ ҳамда республика Божхона қўмитаси жамоаси эгаллади.

Шахсий биринчилик баҳсларида МХХ спортчиларидан Ш. Муҳитдинов, Р. Сайдалиев, С. Қодиров шохсупанинг биринчи, иккинчи ва учинчи поғоналаридан жой олишга муваффақ бўлишди.

Голиб жамоа ва спортчилар Фахрий ёрлик, қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

А. ҚУРБОНМУРОДОВ.

Суратда: мусобақадан лавҳа.

ТИББИЁТДАГИ ЯНГИ ЮТУҚ

Куддус университетининг бир гуруҳ тадқиқотчилари инсон организмидagi иммунитет танқислиги вирусини даволашда салмоқли муваффақиятга эришганини маълум қилди. Уларнинг сузларига қараганда, муолажанинг янги усули ёрдамида ОИТС билан зарарланган ҳужайраларни тўлиқ нобуд этишга имкон тўғилди. Исроиллик олимларнинг мавзуга бағишланган мақоласи «ОИТС бўйича изланиш ва уни даволаш» («AIDS Research and Therapy») илмий нашрида чоп этилди.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, бугун ушбу касалликни даволашда қўлланадиган барча усуллар организмда вирус тарқалишининг олдини олиши мумкин эди, холос. Янги метод билан эса касалликка батамом барҳам бериш мумкин. – Маълумки, ОИТС вирусини инсон танасига тушган, ҳужайралар таркибига кириб, уларни зарарлай бошлайди. Ўз навбатида зарарланган ҳужайралар ҳам вируснинг яна кўпайишига замин яратди. Шундан келиб чиққан ҳолда, биз мақсадли равишда зарарланган ҳужайраларнинг ўзини ҳам нобуд қилишга эътибор қаратдик, – дейди олимлардан бири Аарон Вебер. Тадқиқотлар давомида зарарланган ҳужайраларни нобуд қилиш учун вируснинг ҳужайраларга кириш механизмидан фойдаланилган. Аниқроқ айтганда, махсус яратилган пептид (органик модда)лар ёрдамида мутахассислар тезкор суръатларда вирусни битта ҳужайра таркибидан ўз ДНКсини нусхалашга «мажбур қилди». Бу ҳолат эса ўз навбатида ҳужайра апоптози, яъни ўзини-ўзи нобуд этишига олиб келди. Шу та-

«Баркамол авлод – юрт келажяги» танловига

БОЛАЛАР ҚАЛБИДАГИ УЛҒАЙИШЛАР

Агар эътибор берган бўлсангиз, Ўзбекистон телевидениеси орқали бир лавха тез-тез намойиш этиб турилади. Унда нуруний отахон икки набира-сини етаклаб, пойтахтимиздаги буюк алломалар номи билан аталувчи хиб-бонлар ва боғларни зиёрат қилади. Болаларга бу жойларда кад ростлаган ҳайкаллари кўрсатар экан: «Мана бу улуг мутафаккир шоир Алишер Навоий, мана бу соҳибқирон бобомиз Амир Темур, буниси эса буюк фалакшунос олим Мирзо Улугбек», дея уларни юртимизда илм-фан, таълим, маданият ва маърифатнинг юксалишига улкан ҳисса қўшган таниқли аждодларимизнинг ҳаёти билан таништириб боради. Ушбу видеолавҳанинг ҳажми кичик бўлса-да, мазмун жиҳатдан катта маънога эга. Зеро, унда акс эттирилганидек, ёш авлодга юртимизнинг қадимий тарихи, олим-фузалолари, маданий бойликлари ҳамда кўҳна обидалари ҳақида тушунча бериб бориш катталар учун ҳам фарз, ҳам қарзидир.

Йултўсарлик қилиб, отангиз тенги одамни тунашга уялмай-сизларми?

Лекин ўсмирларга уят, орномус деган тушунчалар ёт эди. Улар ўзларига бўйсунмаётган Раҳмон аканинг бошига мушт тушириб, дўппослаб, тан жароҳати етказишди ва ичиди 25000 сўм пули, фуқаролик паспорти, озиқ-овқатлар ва иккита «Нокия» русумли уяли телефон бўлган сумкани олиб, гоийб бўлишди. Раҳмон Яхши-ликов бироз ўзига келгач, талончилик ҳақида ички ишлар идорасига мурожаат қилди.

Кўрилган чоралар натижа-сида Шайхонтоҳур туманида яшовчи, 1992 йилда туғилган, ишламайдиган С. Сардор, Тошкент шаҳридаги мактабларнинг 9-синф ўқувчилари Б. Маъруф ва Х. Мухтор мазкур жиноятни содир этганлига гумонланиб, қўлга олинди ҳамда айблар-и исботланди.

Шу ўринда ҳақли савол ту-ғилади. Хуш, катта ҳаёт осто-насида турган ўсмирни талончилик қилишга нима маж-бур қилди? Айни билим олиб, касб-хунар эгаллайдиган бир пайтда нега ноҳужа ишга қўл уришди? Хар икки саволга ҳам жавоб тайин. Тарбиядаги маъ-навий кемтиклик, катталарнинг ўз зурриёдига эътиборсизлиги, назоратини йўқлиги ва маҳал-ла-қўйнинг лоқайдлиги. Афсус-ки, кишини ўйга толдириб, му-лоҳаза юритишга ундайдиган бу каби воқеалардан яна кўп-ла мисол келтириш мум-кин. Бугунги кунда профилакти-ка инспекторлари ва воёга етмаганлар орасида ҳуқуқбу-зарликларнинг олдини олиш гуруҳлари томонидан нотинч оилаларда воёга етаётган бо-ла-лар, профилактик ҳисобда турган ҳамда жиноят қилишга мойил ўсмирлар яшаётган хо-надонларда мунтазам тушунти-

риш ишлари олиб борилапти. Аммо бу камдег туолапти, на-заримизда. Болалар жиноят кўчасига кириб қолишининг олдини олишга нафақат ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимла-ри, балки барчамиз масъулми-з. Бу вазифага жамоат ташкилот-лари, маҳалла посбонлари ва фаоллари, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия маса-лалари бўйича маслаҳатчилар, ўқитувчилар, обрўли кексалари-миз, қўйинги, ўзини шу юрт фарзандиман, деган хар бир фуқаро чин дилдан киришмас экан, баркамол авлодни камол топтиришимиз қийин кечади.

– Президентимизнинг «Баркамол авлод йили» Дав-лат дастури тўғрисида»ги Қарориди бу борада амалга оширилиши лозим бўлган чора-тадбирлар аниқ белги-лаб берилган, – дейди рес-публика ИИБ ХОУББ бошлиғи-нинг ўринбосари, подполков-ник И. Жаҳонгиров. – Дастур талабларидан келиб чиққан ҳолда республика Ички ишлар вазирлиги ташаббуси билан соҳавий хизматлар ҳамкорли-гида пойтахтдаги академик ли-цейлар ва касб-хунар коллеж-ларида «Ёшлар ўртасида соғ-лом турмуш тарзини қарор то-птириш, уларни ичкиликбозлик ва гиёҳвандлик иллатларидан, бошқа турли ҳалокатли таҳдид-лардан, тубан «оммавий мада-ния» хуружларидан ҳимоя қилиш» мавзусида учрашулар ташкил этди. Тадбирларда иштирок этган вазирлик бош-бошқарма, бошқармалари, Тошкент шаҳар ИИББ ва туман-лар ИИБ масъул раҳбарлари ўқувчи-ёшлар билан мулоқот-га киришиб, уларни ташвишга солаётган муаммоларнинг ечи-мини топиш, ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олдини олиш,

диний экстремизм, терроризм, гиёҳвандлик, ичкиликбозлик каби иллатларга қарши кураш бўйича атрофлича фикр юри-тишди. Учрашулар пайтида мавзуга оид видеоларлар ҳам намойиш этилди. Айтиш мумкинки, мазкур тадбирлар ёшларнинг ҳуқуқий билимини ошириш, ёт таъсирларга муро-сасиз бўлиш, руҳий ва маъна-вий оламини бойитишда катта аҳамият касб этди.

Хар йили мамлакат миқёси-да «Давомат» кенг қамровли профилактик тадбири ўткази-лиши одат тусига кириб қолди. Биргина жорий йилнинг март ойида бўлиб ўтган тадбирга ички ишлар ходимларидан ташқари минг нафарга яқин фуқаролар йиғинлари вакилла-ри, ўн минг нафар маҳалла пос-бонлари, ўн тўрт минг нафар-дан ортиқ таълим муассасала-ри ўқитувчилари жалб этилди. Бунда асосий эътибор мактаб, лицей ва коллежларга сабаб-сиз келмаётган, дарсларда қат-нашмаётган ўқувчиларни аниқ-ланиб, тегишли чоралар кўришга қаратилди.

Дунё бўйича фан-техника, ахборот технологиялари, ай-ниқса, интернет тармоғи ри-вожланиб бораётган бир пайт-да болаларни фойдали машгу-лотлар, спорт тўғрисидаги жалб этиш хар қачонгидан ҳам муҳим, деб ўйлаймиш. Чунки де-ярқиз ўсмирлар бўш қолди ас-гаруна ўзларини интернет-кафе-ларга киришди ёки хонадонда-да компьютер борлари соатла-рини олдириб жимлайдилар. Бунинг ёмон жойи йўқ, албат-та. Аммо компьютер ўйинлари фарзандлари дунёқаршига қандай таъсир кўрсатаётгани-ни ота-оналар билиб қўйишни-ри фойдадан холи эмас.

Айтиш жоизки, компютер-лардан кўпроқ ақлни хархло-чи, турли бошқотирмалар ва

жангари ўйинлар урин олган. Ажабланирлиси, болаларнинг кўпчилиги зуравонлики тарғиб этувчи, махлуқлар ёки мурда-лар билан жанг олиб борила-диган ўйинларни ахтаришади. Ўн икки-ўн уч ёшдаги ўсмир «Alien shooter», «Painkiller», «Мурдалар ошени», «Драку-ла» каби жангари ва дахшатли ўйинлардан қандай сабоқ ола-ди? Бундай ўйинларга махлиё бўлиб, компютерга «михлан-ниб» қолаётган бола ҳаётда ана шу «қарамон»ларга таассуб

ларимиз айнан шу масканлар-да эъзоз топиб келапти. Шу боис ҳам «Маҳалла-оила-мак-таб» концепцияси ишлаб чиқи-ларилган ҳаётга жорий этилмоқда. Унга кўра фуқаролар йиғинла-ри фаоллари, профилактика ин-спекторлари ва мактаб ўқитув-чилари ота-она ичкилик ёки гиёҳвандликка ружу қўйган оилалар ва бу жойларда яшаёт-ган болаларнинг ижтимоий аҳволини ўрганиб, имкон қадар қўллаб-қувватлашга ҳаракат қилишапти. Бундан ташқари,

Ўзбек халқининг бой миллий ва маънавий меросига хар канча ҳавас қилсак арзийди. Ота-боболаримиздан суяк су-риб, бизгача етиб келган гўзал анъаналар ва урф-одатларни айтмайсизми? Уларни кенг тарғиб қилиб, ўғил-қизларимиз онгига чуқур сингдириб бориш мақсадга мувофиқдир. Шу ўринда оилаларимиз кўрки, хо-надонларимиз сунъичги бўлмиш кексаларимизнинг саъй-ҳаракатлари алоҳида таъ-синга лойик. Бугунги кунда та-барруқ ёшдаги бу инсонлар ёш авлод қалбида маънавиятнинг илк куртакларини намоеън этаётган экан, бундан фақат қувонишимиз зарур. Биноба-рин, Президентимиз Ислам Каримовнинг «Юсак маъна-вият – енгилмас куч» асари-да таъкидланганидек, боланинг ўзига хос ва ўзига мос қобили-яти, атрофидида одамлар бил-лан муомаласи, тенгдошлари орасида ўзини қандай ҳис қилиши, етакчилик хислатлари-га эга бўлиши ёки эга бўлмасли-ги, керак бўлса, дунёқарши – буларнинг барчаси аввало унинг туғма табиати, шу билан бирга, оилада оладиган тар-биясига узвий боғлиқ. Давла-тимиз раҳбарининг ана шу сўзларидан ҳам кўриниб туриб-дики, ўз олимизга соғлом, маънан етук, баркамол авлод-ни камол топтиришни мақсад қилиб қўйган эканмиз, аввало оила деб аталмиш кўрғоннинг пойдевори мустаҳкам бўлиши-га эришмоғимиз лозим.

дан оилалар билан боғлиқ про-филактик тадбирлар урин ола-пти. Аммо олиб борилаётган кенг куламли ишларга қарамай, ҳамон ўсмирлар томонидан турли кўринишдаги ҳуқуқбузар-ликлар, ўғирлик, талончилик каби жиноятлар содир этил-моқда.

Хуш, бунинг асосий сабаб-лари нимада? Тахлиллар шуни кўрсатмоқдаки, оилада вужуд-га келган носоғлом муҳит, ота-она фарзанд тарбияси ва на-зоратига етарли эътибор бер-маслиги, уларнинг ўзи тарбия-га салбий таъсир кўрсатиши, болада ҳуқуқий билимнинг етишмаслиги, маънавий олами шаклланимагани ва бошқа омиллар туфайли нохуш ҳолат-лар келиб чиқмоқда. Ҳаётни ку-затган одам бунга ўзи ҳам гувоҳ бўлади. Кўзимиз ўрганиб қол-ган ҳолат: воёга етмаган бола-сини дўконга арок, сигарет олиб келиш учун юбораётган отанинг фарзанди келгусида ичкиликка ружу қўймайди ёки кашанда бўлмайди, деб айта оламизми? Еҳуд ўғил-қизини доимо жеркиб берадиган, ар-зимаган нарсани баҳона қилиб жаврайверадиган онанинг бо-ласи охир-оқибат уйдан бош олиб чиқиб кетмайди, деб ким кафолат беради?

Тошкент тумани Нуробод кўчасида яшовчи Раҳмон Яхши-ликов пойтахтдаги «Чорсу» бо-зорини айланди, кейин олган

озик-овқат маҳсулотларини сумкага жойлаб, уйига кета бошлади. Атрофга қоронғилик тушаётгани учун кўчада одам сийрак эди. Хунармандлар рас-тасининг олдида ўтаётганда қаёқдандир уч ўсмир пайдо бўлиб, Раҳмон аканинг атрофи-ни ўраб олишди. У ҳали нима гаплагини ангаб етишга улгур-май қўлидаги сумкага чанг со-лишди.

– Қўйиб юборинглар, нима қилайсизлар, – деди Раҳмон ака қўлтирган «ташир-ф»дан саросимага тушиб. –

Саъдулла ШОДИЕВ.

Тўйларимиз – ўйларимиз

ХАЛҚИМИЗГА ХОС БЎЛСИН

Ўзбек халқи азалдан топган-тутганини яхши ният билан тўйга йнғади. Энг қувончи онларни бахш этувчи бу шодиёнани кўзгуга қиёсласак асло мубо-лага бўлмайди. Боиси, тўйхонага таширф буюрган мەҳмонлар маросим хай-даражада ташкил этилганига қараб оиланинг турмуш тарзи ва хонадон эга-ларининг маънавий қиёфасини осонгина илғаб олишди. Ҳозирда маҳалла-ларда тўйларни илҳам ва тартибли ўтказиш бўйича комиссиялар фаолият кўрсатмоқда. Ўз навбатида айнан шу масканларда фаолият юритаётган про-филактика инспекторлари ҳам бу хайрли ишдан четда тургани йўқ. Қорақал-поғистон Республикаси ИИБ Тўртқўл тумани ИИБ ҚОУГ катта инспектори, капитан Музаффар Аллаберганов бизга қуйидагиларни гапириб берди.

Улкан театрлаштирилган байрам то-мошасини мазмунли ўтказиш учун махсус сценарий ёзилиб, сахналаштирувчи ре-жиссёр ва яна бир канча кишилар тиним билмай мейхнат қилишди. Тўйни ҳам ай-нан шунга қиёс қилиш мумкин. Бироқ уни тартибли ва камхарж қилиб ўтказиш бўйи-ча йиғилган маслаҳат ошидидаги андиша ва муроасага йўл қўйиш, дастурхонга меъри-дан ортиқ спиртли ичимликлар қўйишли-ши пировадидида нохуш ҳолатлар вужудга ке-

лишига сабаб бўлмоқда. Маҳалла оқсоқла-лари ва фаолларнинг лоқайдлиги, масъу-лиятни ҳис қилмасликлари дабдабаозлик-ни хуш кўрувчи шахсларнинг теғирмонига суе қуяди. Натижада маст-аласт одамлар-нинг шовқин-сурони узок вақт давом этиб, қўни-қўшилларга тинчлик бермайди. Энг ачинарлиси, баъзан дилни хира қилувчи ҳодисалар ҳам содир этилмоқда. Туманинг Оқбошли овулида яшовчи Со-тимбой ўз тўйида почмаси Жаббор билан ар-

зимаган нарса устида тортишиб, жанжалла-шади. У спиртли ичимлик таъсирда кучини кўрсатиб қўймоқчи булади. Муштлашув оқиб-тида Жаббор оғир тан жароҳати олиб, касал-хонага ётқизилди. Туманининг Шароф Раши-дов номи овул фуқаролар йиғинида яшовчи Саттор ҳам ким узарга тўй берди. Дастурхон-га қўйилган ҳаддан ташқари кўп спиртли ичи-мликлар ниҳоят ўз хунарини кўрсатди.

Бу борада профилактика инспекторла-рининг тутган ўрнига тўхталиб ўтиш жоиз, деб ўйлайман. Ушбу соҳа ходимлари ўзла-рига бириктирилган маъмурий ҳудуднинг тинчлиги ва оқсоқиллигига масъул экан-ликларини унутмасликлари зарур. Шунинг учун ҳеч бир нарса уларнинг эътиборидан четда қолмаслиги керак.

Туманда жами 20 та маҳалла, 17 та овул фуқаролар йиғини мавжуд бўлиб, улар тар-кибида ташкил этилган яраштириш, тўй ва бошқа маросимларни ўтказиш каби қатор комиссияларнинг аъзоси сифатида профи-лактика инспектори фуқароларнинг ижти-моий ҳаётида муҳим роль ўйнайди. У халқ

орасига қанчалик чуқур кириб борса, хар қандай ҳолатда ҳам вазиятни тўғри баҳо-лай олади. Бу ҳислат шубҳасиз эл ичиди унинг обрў-эътиборини оштиради. Айниқса, овул ва маҳалла оқсоқолларининг тўйлар-ни тартибли ўтказиш бўйича профилактика инспекторлари билан ҳамфикр бўлиб иш-лаши кутилган самара бермоқда. «Кўна Тўртқўл», «Шўроҳон» овул фуқаролар йиғи-ни раислари Кўпал Гаипов ва Қўрмобди Йўлдошев, «Оққамиш» овул фуқаролар йи-ғини котиби, истеъфодаги старшина Тўйли-мурод Сапаровларнинг бу борадаги саъй-ҳаракатлари таъсирга соловорди.

Тўйлар ортиқча сарф-харажатсиз, осо-йишта ўтишига маҳалла фаоллари билан бош-қош бўлаётган профилактика инспек-торлари, капитанлар Хамро Сапаев, Бах-тиёр Мансуров ва лейтенант Орифжон Қосимовларнинг хизматини алоҳида таъ-кидлаш лозим. Хўлоса шуки, тўйларимиз бир ёстиққа бош қўётган икки ёш бир умр эслаб юрадиган даражада файзли бўлиши аввало, ўзимизга, ҳамфикр ва ҳамжиҳат-ликда иш тутишимизга боғлиқ.

Дурдидой Худойшукуров ёзиб олди.

Қорақалпоғистон Республикаси.

БЕДАРАК ЙЎҚОЛГАН

1988 йилда туғилган фуқаро **Хуршида Сайфиддинова Иноятхўжаева, қизи Ху-сина Хусанова ва қайиниси Исмоил Хуса-инович Абдулазизовлар** Андижон шаҳар ИИБ томонидан бедарак йўқолгани учун қидирилмоқда. Улар Андижон шаҳри Қўшарик даҳаси, 22-уй, 8-хонадонда яшаш-ган. 2010 йил 22 август кун шунанзилдан чиқиб кетиб, қайтиб келишмаган.

Хуршида Иноятхў-жаеванинг белгилари: бўйи 160–170 см, сочи қалта қора, қошлари қора, ингичка терилган, озгиндан келган, бугдой-ранг.

Алоҳида белгиси: қорнида жарроҳликдан қолган чандиғи бор.

Кийимлари: эғнида пушти ранг кўйлак, обғида зангори шиппак бўлган.

Исмоил Абдулазизов-нинг белгилари: бўйи 170–175 см, сочи қалта қора, қошлари, кўзлари қора, озгиндан келган, бугдой-ранг.

Кийимлари: эғнида қизил рангли ёнги қалта футболка, қора спорт кийими, обғида оқ шиппак бўлган.

Ўқорида исм-шарифлари қайд этил-ган фуқароларни кўрган, қардаллигини билганлардан Андижон шаҳар ИИБга ёки яқин орадаги ички ишлар идорасига ха-бар беришларини сўраймиз.

Куйидаги бедарак йўқолган фуқаролар Самар-қанд шаҳар ИИБ томонидан қидирилмоқда.

Дилшод Зокиров МУРОДИЛ-ЛАЕВ. 1986 йилда туғилган. Самарқанд шаҳри Ипак йўли кўчаси, 48-уй, 46-хонада яшаган. 2009 йил 10 де-кабрь кун уйдан чиқиб кетиб, қай-тиб келмаган.

Белгилари: бўйи 170–175 см, уртача гавдали, қорачадан келган, юзи думалоқ, кўзлари, қошлари қора.

Алоҳида белгилари: баданининг орқа томониди-да холга ўхшаш доғи, хар икки овғининг бош бармоғида-ги тирноқларида чандиғи бор.

Кийимлари: эғнида малла рангли футболка, қора костюм-шим, обғида қора туфли, буйинида тилла зан-жир ва ўнг қўлида тилла узук бўлган.

Меҳрождидин Самиддинович МУСУРМОНОВ. 1992 йилда туғилган. Жиззах вилояти Зафаробод тумани Самарқанд маҳалласида яшаган. 2010 йил май ойида Самарқанд ҳуқуқшунос-лик коллежи ётқонхонасидан номаълум томонга чиқиб кетиб, қайтиб келмаган.

Белгилари: бўйи 172–175 см, уртача гавдали, юзи чўзиқ, бугдойранг, қошлари, кўзла-ри, кийриклари қора, кўзлари бироз қисик.

Кийимлари: эғнида оқ рангли, ёнги узун кўйлак, қора шим, обғида қора туфли бўлган.

Ўқорида исм-шарифлари қайд этилган шах-сларни кўрган, қардаллигини билган фуқаролар-дан 8-366-233-00-03 рақамли телефон орқали ёки яқин орадаги ички ишлар идорасига ха-бар беришларини сўраймиз.

Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кенгаши вазирилик ТИБ МТБ катта инспек-тори, майор Турдумурат Бегмуратовга во-лидди муҳтарамини **Палмвекен ТОРЕМУРАТОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан ҳам-дардлик билдиради.

Навоий вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кен-гаши бошқарма ЁХБ бошлиғи, пол-ковник Ихтиёр Хакбердиевга олеси **Манзура ХАКБЕРДИЕВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан таъзия изхор этади.

Фарғона вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий тарки-би ва фахрийлар кенгаши истеъфодаги подполковник **Жўрабек Абдуллаев** ҳамда бошқарма ЖК ва ТҚБ бўлими бошлиғи, подполковник Бахтиёржон Абдулла-евга олеси, истеъфодаги майор **Тўхтасин АБДУЛЛАЕВИН**нинг вафот этганлиги муносабати билан таъзия изхор этади.

Қашқадарё вилояти ИИБ раҳбарияти, шах-сий таркиби ва фахрийлар кенгаши Деҳқон-обод тумани ИИБ бошлиғи, подполковник М. Тангриев ва Қарши шаҳар ИИБ ТБ катта терговчиси, майор Х. Тангриевага олеси **ЖАМОЛ АЯНИН**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

БУРҲОНИДДИН АЛ-МАРҒИНОНИЙ

(1123-1197)

Буоқ фақиҳ Али ибн Абу Бакр ибн Абд ул-Жалил ал-Фарғоний ар-Риштоний ал-Марғиноний 1123 йил 23 сентябрда туғилган. У Куръонни, ҳадис илмларини мукамал эгаллаб, фикҳ – ислом ҳуқуқшунослиги борасида бениҳоя чуқур илмга эга бўлганлиги ва бу соҳада беқиёс дурдоналар яратганлиги туфайли Бурҳон уд-дин вал-л-милла ва Бурҳониддин ал-Марғиноний номлари билан машҳурдир.

У балоғат ёшига мукамал илмга эга бўлганига қарамай устозлардан таълим олишни давом эттирди. 1149 йили Бурҳониддин ал-Марғиноний ҳаж сафарига борди. «Китоб ул-машойих» («Шайхлар ҳақидаги китоб») асаридан у ўзи таълим олган 40 дан ортиқ шайх ва алломани санаб ўтган. Бу рўйхатда Нажмиуддин Умар ибн Муҳаммад ан-Насафий, Абу ал-Асир ал-Бадавий, Абу Ёқуб ас-Саярий, Абу Исҳоқ ан-Навақдий, Жаъфар ал-Хиндувонийларнинг номлари бор. Бурҳониддин ал-Марғиноний ислом динидаги суннийларнинг тўртта асосий мазаҳби асосчиларининг асарларини ўрганган билан бирга ўзи ҳам фикҳга оид бир қатор

асарлар яратган. Бизгача етиб келган асарларидан «Бидоят ал-мунтаҳий» («Бошловчилар учун дастлабки таълим»), «Кифоят ал-мунтаҳий» («Яқунловчилар учун тугал таълим»), «Нашр ул-мазаҳаб» («Мазаҳабнинг ёйилиши»), «Китоб ул-мазид» («Илми зиёда қилувчи китоб»), «Маносик ул-ҳаж» («Ҳаж маросимлари»), «Мажа ул-навозил» («Нозил бўлган нарсалар тўплами»), «Китоб ул-фарозиз» («Фарзлар китоби») ва бошқалар маълум. Ал-Марғинонийнинг бутун ислом оламида машҳур бўлган «Хидоя» асари 1178 йили Самарқандда ёзилди. «Хидоя»нинг асосини фикҳ илми асосчиларидан бўлган Абу Ҳанифа ан-Нуъмон ибн

Собит, Абу Абдуллоҳ, Аҳмад ибн Ханбалларнинг йирик асарлари, бу алломаларнинг шогирд ва сафдошларидан имом Абу Юсуф, имом Абу Абдуллоҳ ибн Хусайн аш-Шайбоний (имом Муҳаммад), имом Абу-л-Хазл Зуфар ибн Хазлларнинг асарлари, дастлабки тўрт халифа ва саҳобаларнинг ривоятлари, улар хабар қилган ҳадислар ташкил қилади. Асарда ҳуқуқий масалаларнинг ечими дастлаб йирик фикҳ олимлари фикрларининг баёни ва унга бошқа муаллифлар эътирозлари ёки қўшилларини изхор этиш йўли билан берилган. Ана шу обрўли муаллифлар фикрларидан келиб чиқиб, муайян масалада энг маъқул ечимни танлаб олиш йўлига амал қилинган. Шу тарихда унда қонуннинг айнан ифодасига эмас, балки унинг мукамал шарҳи ҳам асослаб келтирилди. «Хидоя» тўрт жуздан иборат бўлиб, биринчи жузга ибодат масалалари киритилган, булар: таҳорат, намоз, рўза, заковат ва ҳаж китобларидир. Иккинчи жузга никоҳ, эмизिश, талоқ, қуларни озод қилиш, топиб олинган боланинг наса-

бини аниқлаш, топиб олинган нараса, қочиб кетган қулар, бедарак йўқолганлар, шерикчилик ва вақф мулк каби масалалар киритилган. Ҳозирги кунда ҳам ислом шариати асосида иш юритиладиган мусулмон мамлакатлар ҳуқуқшунослигида бу асардан кенг фойдаланилади. Ўзбекистоннинг мустақилликка эришуви туфайли ислом ёдгорликлари, жумладан, шариат, фикҳга оид асарларни ўрганиш, бу соҳадаги меросимизни нашр этиш имконияти вужудга келди. Ватандошимиз ал-Марғинонийнинг «Хидоя» асари ислом ҳуқуқшунослигида машҳурлигини назарга олиб, Н. Гродековнинг инглизчадан русчага қилган ва тор доира учун мўлжалланган «Хидоя»нинг 1-китоби Тошкентда 1994 йилда юридик фанлар доктори А. Саидовнинг сўзбошиши ва шарҳи билан қайта нашр этилди. Узок мусулмон оламида ҳозиргача ўз қимматини йўқотмаган «Хидоя» ва унинг муаллифи Марғиноний фаолияти ўз тадқиқотчиларини кутмоқда.

«Маънавият юлдузлари» китобидан.

ОЙБЕК, Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

АЛИШЕРНИНГ ЁШЛИГИ

(Қиссадан парча)

Алишер бу катта боғ ҳовлининг ҳар бир бурчаниги томоша қилиб ўзоқ юрди. Дархатларнинг новдаларига осилган рангдор қафаслардаги тўти, бўлбул, майналарни мароқ ила томоша қилди. Уларнинг қафас ичра тинимсиз сакрашларини, сайрашларини ўзоқ кузатиб, қушларга қараб юрадиган махсус хизматкорга эргашиб, унга битмас-туганмас саволлар берди.

Бир пайт қаршида етти ёшлардаги шаҳзода Хусайн пайдо бўлди. Унинг бошида кичкина ипак салла, устида янги баҳамал тўн, оёқларида зарҳал этик, камарига олтин сопли кичик ханжар суқилган. Хусайн осмонга сапчишга тайёр, оловдай шиноатли бола эди.

Бир пайт қаршида етти ёшлардаги шаҳзода Хусайн пайдо бўлди. Унинг бошида кичкина ипак салла, устида янги баҳамал тўн, оёқларида зарҳал этик, камарига олтин сопли кичик ханжар суқилган. Хусайн осмонга сапчишга тайёр, оловдай шиноатли бола эди.

— Жасур йигитлар-а! — деди Хусайн катталардек салмоқланаиб. — Худо хоҳласа, мен қилчбоз бўлурмен, кўзимга кўринган ённинг калласини сапчадек учурурмен. Алишер кулди: — Тушундинг, қилчбозликнинг сизга зарурияти қатталар. — Ҳа, дўстим, — деди Хусайн мағрурона, — ақлинг жойида! Алишер индамди, у майдонда чолиб юрган отларнинг қайси бири сулув, қайси бири чопқирроқ, деган хаёл билан банд эди: — Қара, кабутарлар рақсини кўри! — Алишернинг сенини тордан осмонга қараб Хусайн. Осмонда рақс этиб юрган тўда кабутарларни бир нафас кузатдилар.

— Учи туташиб кетган чинорлар хиёбонда икки отлик кўздан гойиб бўлгач, Алишер аста юриб ичкарига кирди. Базм авжида эди. — Тингла! Базм оқшомга қадар давом этди. Кейин Малика бошлиқ меҳмонлар ҳовлига чиқиб, базми тагин қизитдилар. — Юр, ўзим, кетайлик, — деди Гулбегим паст товуш билан Алишернинг қўлидан ушлади. Улар қасрдан чиққанда Гиёсиддин Кичкина боғда бир бек билан оёқ устида туриб суҳбат қураб эди. Алишер севиниб отаси олдига югурди. — Бор, чирогим, уйга боринглар, қоронгу тушди. Кўчада сизларни бобой кутиб турибди, — деди Алишернинг елкасини кўчиб Гиёсиддин Кичкина. Алишер чўзилиб отасининг буйидаги кўчакда ўпдида, четда турган онаси олдига югурди, бирга кўчага чиқиб кетдилар. — Ўғил чакки эмас, тийрак, бегона кўздан асрасин! — деди зимдан болани таъқиб қилиб турган бек. Гиёсиддин Кичкина камтарона оҳангда: — Илоҳим, мулла бўлсин, сеҳни яхши, — деди. Сўнг ўзи ҳам ичида, «Ҳа, тангим ёмон кўздан асрасин!» деб қўйди.

— Қулар, канизлар оёғига ураиб не қилиб юурсен? — деб сўради қаҳ-қаҳлаб Хусайн. — Қуларни сайр этурмен — бир-бирдан кўркам... — деб жавоб берди Алишер. — Воҳ қушлар тоифаси беҳи-собдур, лекин кабутарлардан узатси билан ишим йўқ, дўстим. Юр кўчага, зерикдим. Шаҳзода Хусайн ва Алишер кўчага отилдилар. — Катта майдонда йигитлар ўқ узиш машиқи ила машғул эдилар. Беклар, миршаблар кўп эди. Болалар қизиқиб томоша қилдилар. Бир томонда икки фил катта-катта хариларни кўтариб лопиллаб, қайдаандир ташиб келарди. Филлар устида ўтирган бўз яқтакли икки ориқ чол узаро тинмай гаплашиб, баъзан қулиб кўяр эди.

— Кабутарлар фаришталарга ўхшайди-я! — деди ўйланиб Алишер. — Мен ҳуб севадурмен кабутарларни, томошадан чарчашини билмайдурмен, ишқим баланд... Болалар ташқари ҳовлига кирганларида, одам озлигини, соядек жим турган битта-яримта сипоҳийни кўриб, Хусайн шивирлади: — Ҳазрат уйкуга кетбурдилар. Улуғ бобомиз Темурдан битта-ю, битта шу киши қолмиш, бечора кексади... — дея истеҳзо билан қулиб қўйди. Шу топда Хусайн олдига

Эй бегим, ушбу юз шамс бир-ла қамармудир! Эй бегим, ушбу сўз дутул, бол бирла шакармудир?!

Кўз учидан қиё-қиё ишва билан боқиларинг Жон томурин қияр учун тигму, ё назармудир?

Бир неча хушовоз хотинлар моҳирлик ила жўр бўлиб қулар эдилар. Қулар ранг-баранг, бир-бирдан гўзал, бир-бирдан ортиқроқ дилни банд этувчи ишқий қулар, қўшиқлар эди. Ўзлари ҳам қўшларига ўсма қўйган, кўзларига сурма торган, дуррачалари бошларига ярашган гўзал қиз-жувонлар эди.

Уртага рақосалар, паривайи қизлар тушди. Нафис, майин мовий кийимлардаги ёш рақосаларнинг лафоти гўзалликнинг муҷассамаси эди. Малика Гавҳаршод бегим махрур ўтирар, баъзан рақс кўнглига ёқиб кетгудек бўлса, ўқтамлик билан жилмайиб қўяр, ёнидаги қўтичадан пул олиб, рақосанинг оёғи остига отар эди.

Кўнгли ширин мавжларга тўлиб, хаёлчан ўтирган Алишер онасининг тиззасини секин туртиди: — Мусиқа сеҳри-я, ўйинларни қаранг, менга ёқалур... Гулбегим кулимсираган ҳолда мамнун шивирлади: — Тингла!

Базм оқшомга қадар давом этди. Кейин Малика бошлиқ меҳмонлар ҳовлига чиқиб, базми тагин қизитдилар. — Юр, ўзим, кетайлик, — деди Гулбегим паст товуш билан Алишернинг қўлидан ушлади.

Улар қасрдан чиққанда Гиёсиддин Кичкина боғда бир бек билан оёқ устида туриб суҳбат қураб эди. Алишер севиниб отаси олдига югурди. — Бор, чирогим, уйга боринглар, қоронгу тушди. Кўчада сизларни бобой кутиб турибди, — деди Алишернинг елкасини кўчиб Гиёсиддин Кичкина. Алишер чўзилиб отасининг буйидаги кўчакда ўпдида, четда турган онаси олдига югурди, бирга кўчага чиқиб кетдилар.

— Ўғил чакки эмас, тийрак, бегона кўздан асрасин! — деди зимдан болани таъқиб қилиб турган бек. Гиёсиддин Кичкина камтарона оҳангда: — Илоҳим, мулла бўлсин, сеҳни яхши, — деди. Сўнг ўзи ҳам ичида, «Ҳа, тангим ёмон кўздан асрасин!» деб қўйди.

АЛЛОМАНИ АЛДАЙ ОЛМАДИ

Тиббиётда Абу Али ибн Синонинг машҳурлигини дунё халқлари яхши билишади. Аллома тиб илмидан ташқари бошқа кўплаб соҳаларда ҳам ўта зеҳнли, ҳозиржавоб ва билимли бўлган халқимизнинг ифтихори, фахри ҳамда буюклиги тимсолидир.

Масалан, у киши ҳар кунни жуда кўп беморларни қабул қилиб, улгуролмаскан. Шунинг учун ўз қабулхонасидан ташқарига ип тортиб қўйган экан. Касал киши келиб, шу ипни ушласа, ибн Сино ипнинг титрашидан унинг томир уришини билиб, дарҳол ташхис қўяркан. Бир кун аллақандай аёл табибни алдаш мақсадида оч мушукни ушлаб келиб, бир оёғини ҳалиги ипга боғлаб қўйибди. Ибн Сино ипни ушлаб кўргач, ҳайрон бўлибди ва ўйлаб туриб шундай дебди: — Бу касал ўтган ҳафта бешта мушук туққан, унинг очликдан бошқа дарди йўқ. Агар топилса, бешта сичқон тутиб беринг, бўлмаса икки тишланг гўшт берилса, шу билан тузалиб кетади.

ДИҚКАТ!

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ва унинг ҳудудий бошқармаларидаги «ИШОНЧ ТЕЛЕФОНЛАРИ»

- Ўзбекистон Республикаси (8-371) 233-22-33
- Ички ишлар вазирлиги (8-371) 233-39-39
- Қорақалпоғистон Республикаси
- Ички ишлар вазирлиги (8-361) 222-56-76
- Тошкент шаҳар ИИББ (8-371) 232-03-30
- Андижон вилояти ИИБ (8-374) 224-87-50
- Бухоро вилояти ИИБ (8-365) 224-64-86
- Жиззах вилояти ИИБ (8-372) 226-03-02
- Навоий вилояти ИИБ (8-436) 223-06-71
- Наманган вилояти ИИБ (8-369) 226-60-55
- Самарқанд вилояти ИИБ (8-366) 233-00-00
- Сирдарё вилояти ИИБ (8-367) 225-33-30
- Сурхондарё вилояти ИИБ (8-376) 227-25-51
- Тошкент вилояти ИИБ (8-371) 264-18-32
- Фарғона вилояти ИИБ (8-373) 224-29-08
- Хоразм вилояти ИИБ (8-362) 224-32-16
- Қашқадарё вилояти ИИБ (8-375) 221-82-45
- Транспорт ИИБ (8-371) 252-61-39
- ИИБ ҳузуридаги «Қўриқлаш» бирлашмаси (8-371) 236-23-70

21 СЕНТЯБРЬ – ХАЛҚАРО ТИНЧЛИК КУНИ

1982 йили БМТ Бош Ассамблеяси мазкур кунни Халқаро тинчлик куни деб эълон қилиб, ҳар қандай қуролдан ўқ отиш ва зўравонликларнинг тўхтатилишини билдирди. Ўтган вақт ичиде миллионлаб инсонлар уни ёқлаб, жаҳондаги кўплаб мамлакат ва минтақаларга ёйиш, фақат тинчлик ҳақида ўйламай, бунинг учун ҳаракат қилиш лозимлигини англаб етмокдалар.

Мазкур кунни нишонлаш орқали БМТ айрим инсонлар, гуруҳ ва жамоатчилик эътиборини тинчлик учун кураш, уни сақлаб қолиш муаммоларига қаратиб, бу борадаги амалий тажрибалар ва ахборотлардан биргаликда фойдаланишни йўлга қўйиш госясини илгари суради. 2010 йилда мазкур сана «Тинчлик – келажакдир» шиори остида ўтади.

ISSN 2010-5355
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI IV BIRLASHGAN TAJRIRIYATI
MUASSIS: O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI
Bosh muharrir Zikrillo NE'MATOV
Bosh muharrir o'rinbosari – Qobiljon SHOKIROV
Mas'ul kotib – Rahmatilla BERDIYEV
Navbatchi – Azizjon FAYZIYEV
Sahifalovchi – Zokir BOLTAYEV
Matn ko'chiruvchi – Gulnora SODIQOVA
TELEFONLAR: 231-30-40; 231-33-88; Faks: 232-05-51; E-mail: urmvd@inbox.uz
Tahririyat hisob raqami 20210000700447980001, MFO 00421.
«Ipak yo'li» aksiyadorlik innovatsion tijorat bankining Mirzo Ulug'bek bo'limi. INN 200637499.
Ko'chirib bosishda «Postda»dan olinganligini ko'rsatish shart. Qo'ylozmarlar tahsil qilinmaydi va qaytarilmaydi.
«O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi boshmaxonasida chop etildi. Korxonaning manzili: Alisher Navoiy ko'chasi 30-uy.

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

КҮЙ.
Хафтанинг биринчи ярмида ён-атрофингиздаги асосий таъсири туфайли ҳаётингизда айрим ўзгаришлар юз бериши кутилмоқда. Илгари иккиликни кейинга қолдирган ишларингизни давом эттириб, муваффақиятли яқунлашингиз мумкин. Хафтанинг иккинчи ярмида айрим келишмовчиликларга дуч келиш эҳтимоли бор. Фаолликни қўлдан бой бермангиз ҳаммаси кўнглидагидек кечади.

СИГИР.
Мазкур бурж остида туғилганлар яқинлари ёки шахсий муносабатлардаги ҳолатни қайта кўриб чиқишса, фойдадан холи бўлмайдилар. Бу даврда ўзингиз яхши билмаган фаолият тури билан шуғулланмаганингиз маъқул. Рўзғорда юзага келадиган айрим камчиликларни оқилона ҳал қилсангиз, яқинларингиз билан алоқаларингизга путур етказишдан сақланган бўласиз.

ЭГИЗАКЛАР.
Оилавий муносабатларингиз бироз мураккаблашади. Ишга бутунлай шўнғиб кетиб, айрим муаммоларга эътибор бермаслигингиз сабабли, қийин аҳволга тушиб қолишингиз мумкин. Хафтанинг иккинчи ярмида ўйламай, таваққалга иш бошлаш муваффақият келтирмаслигини унутмангиз, охири яхшилик билан тугайди.

КИСКИЧБАҚА.
Ҳар қандай ахборотларни қийинчилик билан қабул қилишингиз боис, мазкур ҳафтада билим олишга интилмаганингиз маъқул. Шунингдек, саёҳатларга чиқиш, шошилиб қарор қабул қилиш мавриди ҳам эмас. Яқинларингиз, айниқса, оила аъзоларингиз билан муносабатларда келишмовчиликлар чиқишига йўл қўйманг.

АРСЛОН.
Хафтанинг биринчи ярмида молиявий масалаларда муаммолар туғилиши мумкин. Қарз ёки кредит олишда шомасдан, обдон ўйлаб, қарор қабул қилсангиз, зарар кўрмайсиз. Бирор ишни бошладан аввал имкониятларингизни тўғри баҳоласангиз ютқазмайсиз.

БОШОҚ.
Шахсий ва ишчанлик фаолиятингизда тушқунлик ҳолати юзага келишидан асло чўчиманг. Мухим қарорлар қабул қилиш учун далилларингизни тўғри чамаланг. Хафтанинг иккинчи ярмида ён-атрофдагилар билан дам олиб, хордиқ чиқаришингиз мумкин. Аммо бу хордиқ сизга қимматга тушмаслиги учун йўлаб иш қилинг.

ТАРОЗИ.
Мазкур ҳафтада саломатлигингиз ҳақида кўпроқ қайғуринг. Сурункали касаллигингизни кўзга тутиш омиллалардан сақлангиз. Танангизни зўриқтирманг. Хафтанинг иккинчи ярмида оилавий муносабатларда эҳтиёт бўлинг. Вазиятга тўғри баҳо бериб, муомаланингизни яхшиланг. Мўросанинг тўғри усулини танласангиз, қайфиятингиз бузилмайдилар.

ЧАЁН.
Ушбу ҳафтанинг биринчи ярмида турмуш ўртоғингиз билан муносабатларингиз кескинлашиши мумкин. Шунингдек, дўстларингиз билан уршувларингизни ҳам камайтирингиз маъқул. Ҳар қандай маъмулотларга ишонаверманг. Сизга ўз таъсирини ўтказишга уринганлардан узокроқ юргангиз маъқул. Ҳар қандай ҳолатда ҳам чуқур ўйлаб, мустақил қарор қабул қилинг.

ЁЙ.
Хафтанинг биринчи ярмида режалаштирган ишингизни амалга оширишга шошилмангиз маъқул. Бироқ тушқунликка тушманг. Маънавий боғлиқ масалаларни ҳам ҳал қилишга шошилманг. Дўстларингизнинг фойдали бўлиб туюлган саёҳатга чиқиш ҳақидаги таклифлари аслида сиз учун ҳеч қандай фойда келтирмайдилар.

ТОҒ ЭЧКИСИ.
Ушбу ҳафтада кўплаб янги маълумотлар олишингиз кутилмоқда. Бироқ уларни илгариги маълумотлар билан таққослаб, чуқурроқ ўрганиб, ҳолисона баҳо беришни унутманг. Хафтанинг иккинчи ярмида шубҳали кишилар билан мулоқотга киришманг, улар таъсирига берилишдан эҳтиёт бўлинг.

КОВҒА.
Қўлингизда мавжуд бўлган маблағларни беҳуда сарф қилишдан сақлангиз. Фойда кўриш иштиёқида боридан айрилиб қолманг. Халқлиқчи қарор қабул қилишга шошилманг. Янги танишувлар ортиришда эҳтиёткор бўлишни маслаҳат берамиз. Мол-мулкнингизга эътиборлироқ бўлиб, ҳар қандай маълумотларга ишонаверманг.

БАЛИК.
Мазкур ҳафтанинг биринчи ярмида шахсий эркинлигингизни ҳамма нарсадан устун қўйишингиз оилавий муносабатларнинг жиддийлашишига сабаб бўлиши мумкин. Хафтанинг иккинчи ярмида ўзингизнинг ҳиссийатларингизга қулоқ тутиб иш қилишни маслаҳат берамиз. Шубҳали туюлган ишлардан воз кечинг.

Gazeta haftaning shanba kunlari chiqadi.
Gazeta O'zbekiston Matbuot va Axborot agentligida 2007 yil 11 yanvarda 0120 raqam bilan ro'yxatga olingan. Buyurtma №J-125. Bosilish - ofset usulida. Hajmi - 4 bosma taboq. 63659 nusxada chop etildi. Obuna raqamlari: Yakka tartibda - 180. Tashkilotlar uchun - 366. Bosishga topshirish vaqti - 23.00. Bosishga topshirildi - 23.00.
MANZILIMIZ: 100029, Toshkent, Yunus Rajabiy ko'chasi, 1.